

Dayanışma

35 SAATLİK İŞ HAFTASI MÜCADELESİ YÜKSELİYOR

F.Almanya'da başını IG Metal Sendikası'nın çektiği ve tüm DGB sendikalarının yürüttüğü, haftalık çalışma süresinin ücret kısıtlanması olmadan 35 saate düşürülmesi mücadelesi giderek yaygınlaşıyor. Sendikaların gelişen bu mücadelesi karşısında, gerek işverenler ve gerekse işveren sözcülüğü yapan çeşitli basın yayın organları ve politikacılar da 35 saatlik iş haftası aleyhine kamuoyu oluşturma çalışmalarını daha da hızlandıyorlar.

Geçtiğimiz ay içinde IG Metal Sendikası'nın uygulamaya başladığı uyarı grevlerinin ilki Hanau şehrinde yapıldı. 3000 metal işçisinin katıldığı

uyarı grevinde gerek Alman ve gerekse yabancı işçiler tam bir bütünlük içinde 2 saatlik eylemi başarı ile gerçekleştirdiler. İkinci uyarı grevi ise Gelsenkirchen şehrinde yapıldı. Yaklaşık 5000 metal işçisinin katıldığı grev başarıyla bitirildi. Mart ayının son haftasında büyük bir uyarı grevi de Kuzey Ren Westfalye eyaletinde gerçekleştirildi. 12 bin metal işçisinin katıldığı uyarı grevine yabancı işçilerin büyük bir bölümünün de katıldığı gözlemlendi. DGB sendikaları, bir taraftan işverenlere karşı 35 saatlik iş haftasını bilek gücü ile kabul ettirme mücadelesini sürdürürken, diğer yandan gerek Alman ka-

muoyunu ve gerekse ülkede yaşayan 4,5 milyon yabancı kamuoyunu aydınlatmak ve mücadelenin genel olarak F. Almanya'da yaşayan tüm insanlara getireceği yararları anlatmak ve bu yönde kamuoyu oluşturmak için geniş bir kampanyayı başlattı. Bütün büyük kentlerin önemli merkezleri 35 saatlik iş haftasının getireceği yararları açıklayan, afiş, pano ve pullarla süsledi. Bunun yanında IG Metal sendikası konuyla ilgili 10 milyon el ilanı bastırarak geniş emekçi kitlelere dağıtmaya başladı. Bu çalışmaların bir bölümü olarak yine IG Metal sendikası ülkede yaşayan yabancı işçilere, kendi lisansları ile 2 milyon çeşitli broşürler bastırarak, dağıttı. IG Metal Sendikası'nın türkçe yayımla-

dığı broşürde 35 saatlik iş haftası mücadelesinin işçi sınıfına getireceği kazançlardan bahsedilirken, işverenlerin özellikle körüklediği yabancı düşmanlığının da üzerine gidilmekte ve işsizliği artırması yabancı işçilere yükleyen bu görüş reddedilerek, şöyle denilmektedir:

"Bazı almanlar, işsizliği önleyebilmek için, çalışma süresini kısaltmak yerine, yabancı işçiler ülkelerine geri yollanmalıdır, diyorlar.

Buna karşı IG Metal, bu insancıl olmadığı gibi, yanlış ve aptalca bir gerekçedir, diyor.

İnsancıl değildir çünkü, yabancı arkadaşlarımız alıp, kullanılıp, atılacak bir alet değildir.

Yanlışdır çünkü, Alman sanayinin yabancı emekçilere bugün de ihtiyacı vardır.

Aptallıktır çünkü, işverenleri yabancı arkadaşlarımız değil, işverenler yok ediyorlar."

Bu arada Hessen eyaletinde 310 bin metal işçisi adına yürütülen toplu sözleşme görüşmeleri, işverenlerin haftalık

(Devamı 7. sayfada)

Belçika'da Yabancı Düşmanı Yasa kabul Edildi

Belçika'da göçmenler yasasına karşı mitingler yapıldı.

Gazetemizin Mart sayısında sağcı partiler koalisyonu tarafından hazırlanıp, meclise sunulduğunu bildirdiğimiz yeni Belçika Yabancılar Yasası geçtiğimiz günler içinde mecliste görüşülerek onaylandı. 61 red, 18 çekimser oya karşılık 100 oyla kabul edilen tasarı yabancıların ekonomik, sosyal, kül-

türel haklarına önemli kısıtlamalar getiriyor. Eş ve çocukların Belçika'ya getirilmelerini önemli ölçüde kısıtlayarak, ailelerin birleştirilmesi gibi en insancıl konularda bile anti-demokratik ve çağ dışı düzenlemeler getiriyor.

(Devamı 7. sayfada)

ŞAHİNKAYA TELAŞLI!

- ŞAHİNKAYA'NIN BASIN TOPLANTISINI EVREN ENGELLEDİ
- HAVA KUVVETLERİ KOMUTANI BİR GENELGE YAYINLAYARAK BODUR SERAMİKLERİNİN KULLANILMASINI YASAKLADI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yurtiçinde yayınladığı GERÇEK gazetesinin, Cuntacı generallerden Şahinkaya'nın suistimallerini açıklayan sayısı büyük yankılar yarattı. Ocak ayında TSİP militanlarının yaygın bir şekilde dağıttığı, ve posta ile tüm kamu kuruluşlarına, üniversitelere, lise ve ortaokul müdürlüklerine, hastanelere, barolara, siyasi partilerin merkez, il ilçe binalarına, tüm gazetelere, ülkenin önde gelen tüm aydınlarına yolladığı GERÇEK gazetesi, Ocak ortalarından başlayarak Şubat ayı boyunca tüm ülkede başlıca konuşma mevzuu oldu. Birçok kimse ellerine gelen nüshayı fotokopi ile çoğaltıp, kendi çevrelerinde dağıttılar. O kadar ki, bazı kişiler Şahinkaya olayını fotokopinin fotokopisinden okumak zorundan kaldılar. Bunlardan bazıları, GERÇEK gazetesinin üzerinde yer alan yurtdışı adresine başvurarak gazetenin yeni baskısının yapılmasını is-

tediler. Bir yurttaşımız, daha yaygın dağılımın sağlanması için gazetenin nerelere yollanması gerektiği hakkındaki önerilerini bize mektupla ilettiler. Avrupa'da yaşayan ve yurtiçindeki yakınlarından olayı öğrenen bazı kişiler gazetemizin Duisburg'daki bürosuna telefon ederek kendilerine gazete gönderilmesini istediler. Keza Dayanışma gazetesinin Avrupa'daki yayını da geniş yankılar uyandırdı.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yurtiçindeki istihbarat kaynaklarından edinilen bilgilere göre Cuntacı general Şahinkaya GERÇEK'in yayından büyük bir rahatsızlık duydu. Bir basın toplantısı düzenleyerek yayını yalanlamak istedi. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın askeri kanadı Şahinkaya'nın bu isteğini engelledi. Bu sırada yurtdışında bulunan Evren döndüğünde kendisine danışıldı. Evren, destekçe işin kötüleşeceğini

(Devamı 7. sayfada)

Newroz

Danimarka'da Coşkuyla Kutlandı

(Yazısı 7. sayfada)

Hapishanelerdeki Tutuklularla Dayanışma İçin Açlık Grevi

Türkiye'de Diyarbakır hapishanesinde uzun süreden beri devam etmekte olan açlık grevlerini ve ölenlerin sayısının 16'ya çıktığını, 53 kişinin de komada olduğunu Avusturya kamuoyuna duyurmak amacıyla, Avusturya'daki 5 Türküyel örgüt ortaklaşa bir açlık grevi başlattılar.

3 Mart günü başlayan ve 18 Mart'ta sona eren grev sonucu iki arkadaş rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldı. Kısa bir süre tedavi gördüler.

GERÇEK, Dem.İşçi Bir., İler.İşçi, Dev-İşçi ve Ala Rızgari sempatanları tarafından düzenlenen eylem sürecince neo-naziler birkaç kez provokasyona giriştiler de, Türkiye, Avusturyalı, Yunanlı, İranlı demokratik güçler tarafından defedildi.

Eyleme Avusturya'da bulunan diğer yabancı devrimci-demokratik kuruluş ve komitelerin, Avusturya demokra-

(Devamı 7. sayfada)

Dayanışma

25 Mart yeter mi?

25 Mart yerel seçimleri sonuçlandı. 6 Kasım sözde seçimleriyle mukayese imkanını veren İl Genel Meclis seçimlerine göre Özal sadece %4'lük bir kayıpla oylarını büyük ölçüde korudu. Mecliste'ki resmi partiler silindi. SODEP ikinci, Doğru Yol üçüncü parti haline geldi. Bütün yorumcuların ortak kanısına göre, iktidarı "meclis'te, muhalefeti "meclis" dışında bulunan bir garip yapı ortaya çıktı.

Özal bu başarısını neye borçludur. Birincisi, kendisi de 6 Kasım seçimlerine katılmasına "izin" verilmiş bir parti olmasına rağmen, MDP ve HP'ye nazaran Cunta iradesine rağmen seçimlere katılmış gibi bir hava vermeye muvaffak olmuştur. Geniş yurttas kitlelerinin gözünde Özal'ın partisi Cunta partisi olarak görülmektedir. İkincisi, 6 Kasım "seçim"lerinde, AdaletPartisinin devamı olan partinin katılmaması sağlandığından, Özal iktidar olabilmemiş ve bu olanağı yerel seçimlerde iyi kullanmıştır. Seçmenin, yerel hizmetlerdeki olanakları artırmak için iktidarla ters düşmemek eğilimini iyi sömürmüştür. Üçüncüsü seçmen tarafından Demirel'in çok yakını olarak bilindiğinden ve getirdiği politikalarda AP ile bir farklılık göstermediğinden büyük ölçüde AP'nin devamı gibi kendisini göstermiştir. Ve nihayet gecekondularda yaşayan milyonlarca emekçinin en büyük korkusunu, başlarını soktukları evciklerinin yıkılması felaketini ustalıkla istismar etmiş ve cennetten arsa satan papazlar gibi, emekçinin eline bir kağıt vererek, sülün Özal'lığı göstermiştir. Oysa bu kağıtların hiç bir geçerliliği yoktur. Gecekondunun üzerine inşaa edildiği arsa, bedeli ödenerek sahibinden satın alınmadıkça bu kağıtlar sadece kağıttırlar. Ancak bu kitlelere kimse anlatamamıştır.

İsmet Paşa dönemi klasik CHP'si hüviyetiyle Sodep, demokratik hak ve özgürlüklere vurguyla sahip çıkmamış, bu özlemleri taşıyan seçmenlerde fazla bir heyecan uyandırmamış ve 1977 seçimlerinde CHP'nin vardığı seviyeye, Halkçı Partisi'nin oyları kendisine eklense bile ulaşmamıştır.

Sonuç olarak yerel seçimler Türkiye'de demokrasi mücadelesine birşey katmamıştır. Defalarca yazdığımız gibi demokratik hak ve özgürlüklerin, uğrunda fedakar ve örgütlü bir mücadele verilmeden elde edilmeyeceği bir kere daha görülmüş, bunları şu veya bu burjuva partisinin iyi niyetinden bekleyen ve yaşadığımız faşist diktatörlüğü "bir rüzgardır, gelir geçer" sanan görüşler bîf kere daha iflas etmiştir.

(Devamı 7. sayfada)

DİSK'in 17. kuruluş yıldönümünü kutlama toplantıları Mart ayı içinde F.Almanya'da ve İsviçre'de yapıldı.

ESSEN TOPLANTISI

F.Almanya'nın Essen kentinde yapılan toplantıya kalabalık bir Türkiye'li ve Alman emekçi topluluğu katıldı. Toplantıda birer konuşma yapan DİSK temsilcisi Yücel Top ve DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Kemal Daysal, Türkiye'de faşist Evren Cuntasının zulmü ve zorbalığı altında bulunan tutuklu DİSK yöneticileri ve üyeleriyle dayanışmanın yükseltilmesi gerektiğini vurguladılar.

Toplantıya birer mesaj gönderen Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF), Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ASK), Dünya İş Konfederasyonu (DİK) ve Dünya Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, tutuklu bulunan DİSK yöneticileri ve üyeleriyle dayanışmalarını dile getirdiler.

Toplantıya katılan 1000'i aşkın emekçi kitlesinin faşist cuntayı lanetleyen, tutuklu DİSK yönetici ve üyeleriyle dayanışmayı somutlayan sloganlarıyla süren toplantı, konuşma ve mesajların okunmasından sonra kültür programı

DİSK'İN 17. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ TOPLANTILARI

ile devam etti.

Kültür programında sanatçılar, Fuat Saka, Ali Mahir, Komadılan, Hüseyin Kiraz ve Ali Asker çalıp söyledikleri türkülerle, folklor ekipleri gösterileriyle toplantıyı renklendirdiler.

ZÜRİH TOPLANTISI

Demokratik Eylem Birliği (DEB) tarafından İsviçre'nin Zürih kentinde düzenlenen toplantıya 500'ün üzerinde bir yerli-yabancı emekçi kitlesi katıldı.

Gecede bir konuşma yapan, DİSK Genel Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Arıkan, faşizmin mahkemelerinde yargılanmakta olan DİSK yöneticileri ve diğer devrimci, demokratik siyasal tutuk-

lularla dayanışmanın gün geçtikçe daha da yükseltilmesi gerektiğini, ve cuntaya karşı muhalefetin bir an önce en geniş kitlenin katılımıyla gerçekleştirilmesinin önemini dile getirdi.

Daha sonra İsviçre Sendikalar Birliği (SGB) Başkanı, Meclis Üyesi ve İlticacılarla Dayanışma Kurulu (SAH) Başkanı Karl Aesbach bir konuşma yaptı. Aesbach konuşmasında, yargılanmakta olan DİSK yöneticileri ve üyesi işçilerle pratik alanda dayanışmanın yükseltilmesi ve en kısa zamanda insan haklarının ve demokrasinin en temel unsuru olan sendikal hak ve özgürlüklerin tanınması, bunun için cuntaya resmi yollardan baskı yapılması ve cuntaya karşı

muhalefetin yükseltilmesi gerektiğini belirtti. Konuşmasında üç ay önce kabul edilen gerici ilticacılar yasasını ve yabancılara polislinin demokrasi dışı uygulamalarını da eleştiren Aesbach sözlerini "tüm DİSK yöneticilerine özgürlük" sloganı ile bitirdi.

Gecede katılan İlticacılarla Yardımlaşma Kurulundan (SAH) Aver Koch, İsviçre Demir Yolları Sendikası (SEW) Başkanı Antoni Kochet, İsviçre Emek Partisi Zürih Kanton Sekreteri A. Weile de dayanışma duygularını dile getirdiler.

Gece, Melike Demirağ ve Sümeyra Çakır'ın türkülerle ve tek bir yürekten "Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Özgürlük" sloganıyla sona erdi.

AÇIKÇA

Remzi ÇİĞ

Abes Ve Gerçek

Geçtiğimiz günlerde Alman Parlamento'sunun bir oturumunda Türkiye'deki "insan hakları" tartışıldı. Yurt dışında, Türkiye hapishanelerindeki insanlık dışı baskı ve uygulamalar, Özellikle Diyarbakır cezaevinde katledilenlerle ilgili haberler, demokrasiden bir nebze olsun nasibini almış kişi ve kuruluşları büyük kaygı ve öfkeye düşürürken, Alman parlamentosundaki bazı tartışmalar doğrusu hayli ilginçti.

Resmen sağ partiler koalisyonunda hükümet ortağı, gayri resmi olarak ise faşist örgütlerin en büyük destekçisi CSU'unun sözcüsü "Sovyetler Birliği'nin senelerdir Türkiye'yi çökertmeye çalıştığını" söyleyerek, "bunu bilmeyen var mı?" diye sordu. Sosyal demokratlar da dahil Alman parlamentosundaki milletvekillerinin çoğunun kafası ABD'nin ve Batı'lı anti-komünist merkezlerin görüşleriyle şekillendiği için bu soruya bir cevap veremedi. Ve böylece Alman parlamentosunda Kenan Evren ve çetesinin 12 Eylül'den bu yana uyguladığı işkence, baskı ve devlet terörü "Sovyet tehlikesi" bahanesiyle mazur görülmüş ve bir güzelce onaylanmış oldu.

Bu kadarla da kalmadı. Bu vesileyle bir kez ve birincisi daha Sovyetler Birliği'nin ne denli "saldırgan", "başka ülkelerin iç işlerine karışma heveslisi" olduğu parlamento tartışmalarını yansıtan basın ve TV aracılığıyla Alman emekçilerinin bilgisine sunulmuş oldu.

Doğrusu, çoğunluğun sağcı partilere mensup parlamenterlerin oluşturduğu Alman parlamentosunun Türkiye'ye, Türkiye'deki insan haklarına ilişkin bu değerlendirmeleri şaşırtıcı değil. Daha kısa bir süre önce kendi ülkesini (Almanya'yı) ABD emperyalizminin talimatlarıyla bir "atom füzelere tarlasına" dönüştüren de yine aynı parlamento idi.

Alman parlamentosunun bu çabaları boşuna. Hiç bir demagoji ve yalana dayalı propaganda, faşist generaller çetesini aklamaz. Onların yönetiminde Türkiye'nin bir askeri kılaya dönüştüğünü işkence ve zulmün kol gezdiği gerçeğini gizleyemez. İnsan hak ve özgürlüklerin, sendikal, demokratik, siyasal özgürlüklerin zerresinin bulunmadığı gerçeğini saklayamaz ve faşist generaller

(Devamı 7. sayfada)

Dam üstünde saksağan

"TO BE OR NOT TO BE"

23 Mart tarihli Milliyet Gazetesinin belirttiğine göre MDP başkanı Sunalp, Sivas'daki konuşmasında "6 Kasım'dan öncesinde Shakespeare'i oynadım, anlaşılmadım. Şimdi 'Kavuklu Hamdi'yi oynuyorum. Göreceğiz bakalım ne olacak" demiş... Aman mirim, o sizin hüsn-ü zanınız. Gayet iyi anlaşıldınız. Şu demokrasi ortaoyununda "Kavuklu"yu sizden daha iyi oynayacak emin olun bulunamaz. Rahmetli Hamdi efendiye ve de İsmail Dümbüllü'ye bile taş çıkartıyorsunuz. Eminiz ki; yakında Çankaya'daki babalarınızla birlikte "Bir kavuk devrildi"yi başarıyla oynayacaksınız.

"AHLAKSIZLIK"

Refah Partisi İzmir Belediye Başkan adayı, Ağustos, 23 Mart tarihli Milliyet'e verdiği demeçte "Belediye başkanı seçilirsem İzmir'de kadınları ayrı, erkekleri ayrı otobüslere bindireceğim. Çalışan kadın yorgunluktan kocasına sarılmazken, otobüste ister istemez elin adamlarına sarılıyor" demiş. İyi, güzel de "Muhterem din kardeşimiz Aktuğ" a bir tavsiyemiz var. Adaylığını İzmir yerine Ankara'da koysaydı da: Demokrasinin harim-i ismetine hergün tasallut eden Çankaya'daki zevatin ahlaksızlığına son verseydi ya...

PARTİ DEĞİL, ASKERİ MEZAR....

23 Mart tarihli Milliyet'in verdiği habere göre: MDP başkanı Sunalp, kendisi gibi bir general eskisi olan Musa Ögün ile Suluova'da bir kahvede yan yana otururken bir partili "bir sorum var paşam" demesi üzerine Hangi paşa, senyör mü, junior mu? diyerek şöyle devam etmiş: "Bizim partide 4 tane orgeneral, iki tane korgeneral, bir sürü tuğgeneral var." demiş.

İlahi paşa eskisi desene ayıptır söylemesi elini sallayan "paşa"ya degecek. Mübarek, bir siyasi parti değil sanki askeri mezarlık.

ÖZAL'IN ESAS MESLEĞİ

Doğru Yol Partisi Başkanı Avcı 23 Mart tarihli Milliyet gazetesinde çıkan konuşmasında "Özal'ın imamlık tarafını bildirdim ama ölü yıkayıcılığı bilmiyorum, iktidara geleceğine gasilhaneye gitmesi gerekirdi." demiş. Arı ve Horoz gibi hayvanlara karşı aşırı bir antipatisi olan "avcı" tabi ki; yanlışmış... Özal'ın esas mesleği ölü yıkayıcılığı değil, ölü soyuculuğudur. Ve sayın Avcı'nın kuşkusu olmasın, emekçi sınıflar kendisini yakın bir gelecekte tarihin gasilhanesine göndereceklerdir.

"HIYARLI DEMOKRASİ"

Halkçı Parti Başkanı Calp 19 Mart 1984 tarihli Milliyet gazetesinde çıkan bir konuşmasında "SODEP salataya benziyor, domatesi, biberi, hiyarı var" demiş. İlahi müsteşar eskisi, önce şu "meclis'e gözlüklerini takıp bir bakmasını tavsiye ederiz.... Hiyardan geçilmiyor. Parlamento değil adeta Lânga bostanı...

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

HAYMAK'TA ZAFER

12 Eylül öncesi DİSK Maden-İş'te örgütlü olan, daha sonra Otomobil-İş'te örgütle men hareketi geçerek, servis arabası ile gidilmesini bahane ederek işçilerin ikişer yovmiesini kesiyor. Ayrıca işveren Otomobil-İş'in "komünist" olduğu ve YHK yüzde yirmi zam verirse Otomobil-İş'e girmeyenlere biz yüzde elli zam yapacağız diye yaygara yapıyor.

30 Kasım'da ödenmesi gereken ikramiyenin gecikmesi ve her gün verilen bir şişe ayranın verilmemesi nedeniyle Haymak işçileri direniş yaptılar.

Direniş yapamayacağımızı sanan işveren bütün Haymak işçilerini yek vücut görünce büyük bir telaşa kapılarak, sanki hiç bir şeyden haberi yokmuş gibi "neden işin bıraktığını" sormuştur.

İşçiler ikramiyeyi ve kesilen ayranlarının verilmesini isteyerek, bu istemleri gerçekleştirene kadar direneceklerini haykırışlardır. İşveren işçilerin bu kararlı davranışları üzerine ikramiyelerin hemen ödenmesi ve kesilen ayranın verilmesi talimatını vermiştir. Haymak işçileri bunun üzerine direnişlerine son verip işbaşı yapmışlardır.

Haymak işçileri patronlara karşı en etkili silahın birlik ve beraberlik olduğunu bir kez daha yaşayarak gördüler.

Haymak'tan bir işçi

GRUNDIG'E
TÜRK-METAL'İ
SOKMAYACAĞIZ

Bizler Grundig fabrikasında çalışan işçileriz. Fabrikamızda 480 işçi çalışıyor. İşyerimizde Aralık ayı başlarında sendikalaşma nedeniyle patronla karşı karşıya geldik. Bizim özgürce sendika seçmemize patron karşı geliyor. Sendika olarak Otomobil-İş'i seçmek istiyoruz, patron kendi kuklası olan Türk-Metal İş'e geçmemizi istiyor. Çeşitli baskılar uyguluyor, aklı sıra gözdagi veriyor.

Bazı patron yanlısı bozguncu işçilere tek tek mektup yazarak onlara teşekkür yazısı ve 45 bin lire brüt para ödülü veriyor. Bunun adı da başarı primi oluyor.

Bunun yanında işçiler me-

sai bitiminde toplu olarak servis arabasıyla notere gidiyorlar Otomobil-İş'e üye kaydı yaptırmak için. İşveren hemen harekete geçerek, servis arabası ile gidilmesini bahane ederek işçilerin ikişer yovmiesini kesiyor. Ayrıca işveren Otomobil-İş'in "komünist" olduğu ve YHK yüzde yirmi zam verirse Otomobil-İş'e girmeyenlere biz yüzde elli zam yapacağız diye yaygara yapıyor.

Grundig patronu şunu bilsin ki, ne kadar çırpınırlarsa çırpınsın biz işçiler istediğimiz sendikayı seçmeye kararlıyız.

GRUNDIG İşçilerinden Bir Grup

FAŞİSTLER ÇELİK-İŞ
MERKEZİNDEN KOVULDU

Bağımsız Çelik-İş Sendikası 8.Olağan Genel Kurulu 24-25 Aralık 1983 tarihlerinde yapıldı. Daha önce Karabük ve İskenderun şube seçimleri yapılmıştı. Her iki şube yönetimine ve üst kurul delegelerine seçilenler, faşist genel merkez yönetimine karşı olanlardan oluşuyordu. Faşistlerin dışında bütün siyasi görüşlerden işçilerin yoğun çalışmaları ile işbirliği sağlanarak şube yönetimlerinden faşistler uzaklaştırılmıştı. Bundan sonra Genel Merkez seçimlerini faşist yönetim büyük farkla kaybetti. Böylece on yıldan beri çelik işçisinin çoğunluğunun istemediği halde bir türlü yönetimden düşürmediği ve Karabük emekçilerine kan kusturan faşist çete yönetimden uzaklaştırılmış oluyordu.

Bu seçimlerden sonra Demir-Çelik işçisinin mücadelesinin yepyeni bir döneme geçeceği şüphe götürmez bir gerçektir. Bu seçimlerin kazanılması, faşizme karşı mücadelede işçilerin birliğinin sağlanması önemli bir adım olup, birlikte kuvvet doğduğunu bir kere daha göstermiştir. Bundan sonraki hedefimiz bu birliği faşist cuntaya karşı yönetmek olacaktır.

Karabük Gerçek Okurları

İKRAMİYEMİZ
İKİ DİLİM BAKLAVA

Yarımcı'da kurulu PET-KİM Petrokimya tesislerinde enerji ve döviz sıkıntısına rağmen 1983'de planlanan hedeflerin de üzerinde % 105 üretim yapıldı. Bu orada çalışan işçilerin başarısıydı. Bir yıl boyunca köle gibi çalıştık. Ücretimiz düşük, sosyal haklarımız yoktu, insanüstü güçle çalıştık, iligimizi kemiğimizi sömüre sömüre, daha çok kar için çalıştık.

İşveren 1983'deki bu "ba-

şarı"dan dolayı herkese iki dilim baklava verileceğini karatahtada ilan etti. Bu kadar çalışmamızın karşılığı olarak iki dilim baklava yiyip üzerine de bir bardak soğuk su içecektik.

İşçiler iki dilim baklava alacak kadar paraları olduğunu söyleyerek baklavaları iade ettiler.

Alacaklarımızı işverenlerin verdiği sadaka ile değil, kendi gücümüz ve ellerimizle alacağız.

PETKİM'li Bir İşçi

BAKİŞ

Şubat 1984
224 Sayılı GERÇEK'ten
alınmıştır.

Kenan Bin Molla

Müslümanlık artık sahipsiz değildir, çünkü erkân-ı harbiyeden müteakıt Evren paşa islam cemaatinin başına geçmiştir. Abdülhamit karındaşı Vahdetin Han'ın yere düşürdüğü hâlifelik sahibini yeniden bulmuştur.

Evren paşanın 4. İslâm Ülkeleri Konferansına katılması Hicret'ten sonraki en önemli olaydır.

Evren paşa veliullah ve dahi mücahidin sebillillahlıdır. Kutsal kitap peygamber tahsisatını kestiği cihette Kenan paşa doğmuştur. Tevellüdü 12 Eylül 1980'dir. Doğumundan önce beliren alametler Washington'da bile görülmüştür. Babası molla idi.

Kenan'ın cemiyeti islamiyeye duhulü şaşaalı oldu. Erbabı temaşa, Kürdistan'ın Lazistan'ın ve Ege'nin ve Rumeli'nin ve Kıbrıs'ın ve külliye misak-ı milli mülkünün sahibi ve hakimini secdeye varup karşıladı.

Onda İslamın ilmiyesi, garbın şapkası ve şarkın âsası vardı. İhtışamı karşısında Gine'li Seku ve dahi Senegal'li Abdu bile gölgede kalup silindiler. Ziya ve Hasan etek öptüler.

Türkiye Cumhuriyeti imparatoru ve islamın son hali-fesi (mahdumları yoktur) merakla beklenen nutkunu konferansın son gününde irad eyledi. Teferruat islam reisleri nefes kesip dinlediler. Bir milyar müslümanın yüreği küt-küt attı.

Halife Evren: "Bütün dünya müslümanları, birleşin!" dedi.

Bu bir hadis-i şerif idi. Tefsiri islam ulemasına düşerdi.

Kimi "Kenan paşanın arkasında birleşelim" dedi, kimi de "hayır, o bizden kendisine karşı birleşmemizi istedi" dedi.

Bazıları da, "Gidi Kenan" dediler.

Herald

Tribune

Published With The New York Times and The Washington Post

ZÜRICH, SATURDAY-SUNDAY, MARCH 17-18, 1984

Dış Basından

Türkiye Barışçılarına Yapılanlar

17 Mart tarihli International Herald Tribune Gazetesi, Colman Mc Carty imzasıyla The Washington Post Gazetesi'nde yayınlanmış olan ilginç bir makaleye yer vermiş; "Türkiye barışçılarına yapılan kötü muamele". Bu yazının büyük bir bölümünü aşağıya aktarıyoruz:

Mahmut Dikerdem hapishaneye giderken oğluna ufak bir not yollamayı başarmıştı. "Ne için suçlandığımı hala bilmiyorum".

20 yılı büyükelçi olmak üzere 40 yıl ülkesine diplomat olarak hizmet etmiş 68 yaşındaki Bay Dikerdem prostat kanseridir. 1977 yılında Bay Dikerdem, İstanbul Baro'sunun da teşvikiyle Türkiye Barış Derneği'ni kurdu ve derneğin başkanı oldu.

Barış Derneği'nin amacı; Türkiye'nin askeri politikası üzerine kamuoyunu uyarmak, nükleer silahlanmaya karşı çıkmak, silahlanma yarışında Türkiye'nin oynadığı role son vermek ve silahsızlanmaya ayrılan fonların sosyal harcamalara aktarılması için mücadele etmek.

Türkiye Barış Derneği'nin barış meselesine yaklaşımı, Batı Almanya'da Yeşiller Hareketi, Büyük Britanya Nükleer Silahsızlanma Örgütü ve ABD'nde Savaşa Karşı Direnenler Komitesi ile aynı doğrultudadır.

Mahmut Dikerdem'in yanı sıra Barolar Birliği ve Tabipler Odası Başkanları, dört parlamento üyesi, iki tanınmış gazeteci, profesörler, İstanbul eski Belediye Başkanı'nın Eşi de dahil olmak üzere Barış Derneği'nin 22 kurucusu, dört ay önce 8 yıla kadar hapis cezalarına çarptırıldılar ve temyiz kararı beklenmeden hemen hapsedildiler.

Çoğu orta yaşlı kişiler olan Barış Derneği kurucuları ne şiddet yanlısı idiler, ne de terörist. Belki de tüm suçları (!) Türkiye'nin, kendi askeri durumunu, ABD'nin Türkiye'ye biçtiği stratejik plana göre değil, kendi çıkarları aç-

sından yeniden gözden geçirmesi gerekliliğini dile getirmiş olmalarıyla.

Mahkemede Barış Derneği Yöneticileri; Düzeni tahrip etmek, illegal örgüt kurmak ve Sovyet çizgisini savunmakla suçlandılar.

Türkiye'de barış hareketinin susturulması, ABD'nin bu ülkede militarizmi daha da güçlendirmesiyle aynı zamana rastlıyor. Geçenlerde ABD Parlamentosu Dış İşleri Komisyonu, Türkiye için 716 milyon dolarlık muazzam bir askeri yardımı onayladı. Öte yandan ABD'nin Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en büyük yatırımı olan 160 adet F-16 savaş jetlerinin satımı ve birlikte üretimi için General Dynamics ile yapılacak olan 4,3 milyar dolarlık proje anlaşması gerçekleşmek üzere.

Reagan yönetimi Türkiye'deki askeri harcamaları hızla artırmanın peşinde. Kişi ba-

şına düşen milli geliri 1300* dolar olan ve ekonomik yardıma büyük gereksinime duyulan bu ülkeye yapılan ekonomik yardım gittikçe azalıyor.

Mesela: 1980'de ABD'nin Türkiye'ye yaptığı ekonomik yardım 198 milyon dolar ve askeri yardım 208 milyon dolar iken, 1984'te bu ülkeye yapılan ekonomik yardım % 30 düşürülerek, 138 milyon dolara indirildi. Oysa askeri yardım % 244 artırılarak, 716 milyon dolara yükseltildi. Böylece Reagan yönetimi sayesinde Türkler daha çok fabrika, çiftlik yerine daha iri boy bombalara sahip oluyorlar...

Yapılan seçimlerle sıkı yönetimin kısmen kaldırılması için alınan kararlarla Türkiye'de demokrasiye dönülüyor imajı yaratılmaya çalışılıyor.

Ama basın paranoyak askeriye tarafından ağzı kilit-

lenmiş vaziyette. Hiç bir gazeteci Barış Derneği davasında mahkum olan arkadaşlarını savunmıyor. Cezaevlerine tıkmış binlerce politik tutuklunun durumundan bahsetmek ise tüm gazeteler için yasaklanmış konu.

Türkiye'nin yeni hükümeti demokrasi uygulamalarını ispat etmek için tüm dünyadan kendisine bir şans tanımasını istiyor. Barış Derneği Yöneti-

cileri hapishanede kaldıkları sürece bu istekleri fazla aşırı.

Oysa Türkiye'nin hızla militarize edildiği şartlarda Mahmut Dikerdem gibi yurtseverler -hapishane hücrelerinde çürümeye bırakılacaklarına- seslerini yükseltecek imkanlarla teçhiz edilmeliydiler.

* Yazar'ın eski istatistik bilgilerden yararlandığı anlaşılıyor. 1983'de bu miktar 1000 dolar civarında gerçekleşti.

20 Bin Çok-İş Güvencesi Yok!

Hamburg ve çevresindeki askerlik çağındaki gençler tarafından oluşturulan "Askerlik Komitesi"nin geçtiğimiz günlerde düzenlediği açık seminer olumlu bir hava içinde geçti.

Hamburg konsolosluğunun da çağrılı olduğu toplantıya, konsolosluğattan katılan olmadı. Yıllardır göçmen işçilerin sorunları ile ilgili en küçük çaba göstermeyen bu "memurların", bu kez de askerlik çağına gelmiş Türkiyeli gençlerin önemli bir sorununa kayıtsız kalmaları kınandı.

Konuşmacı olarak toplantıya çağrılan Dr.Ethem Ete yaptığı konuşmada, Türk hükümetlerinin yabancı ülkelerdeki insanlarımızın sorunlarına eğilmediğini, ama kimi Türkiyelilere sudan bahanelerle cezalar vermeyi ihmal etmediğini, kendi karşılaştığı durumlardan da örnekler vererek vurguladı. Pek çok bilim adamının askerlik konusunda Türk yetkililerin katı uygulamaları nedeniyle çalışmalarını yurtdışında sürdürmek zorunda kaldıklarını, dünyada en çok tanınan 4 beyin cerrahından birisinin böyle bir uygulama yüzünden vatandaşlıktan atıldığını ve İsviçre vatandaşı olmaya zorlandığını belirten Dr.Ethem Ete, yurtdışındaki asker-

lik çağına gelmiş işçilerimizin ve işçi çocuklarının bu konudaki mücadelelerini desteklediğini söyledi.

Toplantıya katılan Beremen ve Bremerhaven Askerlik Komiteleri bölgelerinde yaptıkları çalışmalardan deneyler aktardılar.

Hamburg Askerlik Komitesi de başlattığı imza kampanyasının sürdürüleceğini duyurarak, herkesi daha aktif olmaya ve kendi sorunlarına sahip çıkmaya çağırdı.

Daha sonra toplantıya katılan askerlik çağındaki gençlere söz verildi. Söz anları, bu soruna ilişkin kendi kişisel durumlarını açıkladılar. Maruz kaldıkları güçlükleri örneklediler.

Toplantının sonuç açıklamasında, gençliğin bu sorununa öyle yüzeysel bakılmayacağı, bunun kapsamlı ve önemli bir sorun olduğu dile getirildi. Özellikle, içinde yaşadıkları ülkenin (F.Almanya) girdiği ekonomik kriz nedeniyle, işsizliğin arttığı, meslek yerlerinin bulunamadığı ve yabancı düşmanlığı nedeniyle zaten çaresiz kalan gençlere, bir de ödenmesi olanaksız olan 20 bin DM askerlik bedel parasının yüklenmesinin insafsızlık olduğu belirtildi. Bu sorunlara çareyi "ancak ve ancak kendi gücümüzle ve örgüt-

BEDELLİ ASKERLİK GEÇESİ

Askerlik sorununun birliğinde çare arayalım ister misiniz?

Bizler büyük bir eylemce geçit düzenledik.Birlikte e-lenerek Be-del'e çare arayacağız.

SEN DE GEL, DÜŞÜNCEMİ SÖYLE:

Askerlik çağına gelmiş bir gençnin durumu: Bu nuku kim, nasıl belirliyor?

- Neden 20.000 DM? Bu fiyat neyin fiyatı? Bunu kim, nasıl belirliyor?

- 20.000 DM'lik bir kredi iki ay içinde yapılan masraflarla asılır da 28.000 - 30.000 DM'a çıkıyor.Bu parayı nereden bulabiliriz?

- İşverenden bu kadar izin alabilir miyiz?

- İşverenim herşey yolunda gitti,ama bu parayı geriye ödem kabul edelim çalışmamız gerekmiyor?

- Kaç sene çalışmamız gerekmiyor? Bizden ne alıyorlar?

- Bu parayı nasıl ödeyecekler? Bizim konumuz bu.

Bedelli askerlik gecesinin çağrısı

lenerek bulabiliriz" denen açıklama, yurtdışında örgütlenmiş bulunan Askerlik Komitelerinin merkezileştirilmesi ve merkezi eylemler düzenlenmesi gereği vurgulanarak, bedelli askerlik konusunda şu istemler dile getirildi.

1) Askerlik bedeli 20 bin DM'den 5 bin DM'ye indirilmelidir.

2) Bedelli askerlik uygulaması yurt dışında işçi statüsü dışındakilere ve öğrencilere de teşmil edilmelidir.

3) 2 Aylık askerlik muddeti süresince işyerinin garantiye alınması hususu hükümetler arası anlaşmayla sağlanmalıdır.

4) Askerlik bedeli TL üzerinden tespit edilmeli ve döviz kuru değişse bile bedel sabit kalmalıdır.

5) Türkiye'ye kesin dönüş yapanlar kalan borçlarını TL olarak da ödeyebilirlerdir.

Toplantı müzik ve folklor gruplarının gösterileriyle coşku içinde sona erdi.

TİP'in Kuruluş Yıldönümü Toplantısı

Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşunun 23üncü yıldönümü vesilesiyle, 10 Mart 1984 tarihinde, F.Almanya'nın Gelsenkirchen şehrinde bir salon toplantısı düzenlendi. Toplantıda bir konuşma yapan TİP Genel Başkanı Behice Boran Türkiye'deki siyasi durumu değerlendirdi ve sözlerini "Türkiye'nin sağlıklı ve diri güçlerinin, birleşmeyi, faşizmi ve emperyalizmi yenmeyi başaracakları sarsılmaz inancımızdır." diyerek bitirdi.

Aynı toplantıda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz da bir konuşma yaptı. Kaçmaz'ın konuşması özetle şöyleydi:

"6 Kasım sahte seçimleriyle başlatılan "demokrasiye dönüş" yutturmacasının ikinci perdesi iki hafta sonra

yapılacak mahalli seçimlerle açılıyor. Bu seçimlere, 6 Kasım'daki tayınlı ve icazetli 3 partiye ilaveten diğer 3 partinin de katılıyor olmaları, demokrasiye dönüşte önemli bir adım atılmış olacağı anlamına gelmez. Çünkü seçimler, işçi sınıfının, geniş emekçi yığınların çıkarlarını temsil eden ve savunan partilere, yani bizlere kaptırıldı. Nasıl bir gelişmeye yol açarsa açsın, bu seçimler de antidemokratiktir.

Ne ki, bir seçimin antidemokratik olması, seçimlere doğrudan katılması engelleyen solun geniş yığınları kendi alternatifini göstermemesi anlamına gelmez. Ne yazık ki, bugün Türkiye solu seçmen karşısına kendi alternatifleriyle çıkamamaktadır. Oysa en azından yoğun işçi nüfusu ba-

rındıran belli başlı şehirlerde, solun oy potansiyelinin yüksek olduğu yerlerde ortak bedeliye başkan adayları bağımsız olarak gösterilebilir ve desteklenebilir. Ama olmadı ve sol, geniş seçmen yığınlarına kendi alternatifini gösteremedi. Neden? Çünkü yığınların güvenebileceği, onların cazibesini çekecek örgütlü bir beraberlik yaratamadı da ondan.

Ancak mahalli seçimlerle mesele bitmiyor. Mücadele sürecektir. Bu noktada son derece öğretici bir örnekten söz etmek istiyorum. Biliyorsunuz, bir Latin Amerika ülkesi olan Uruguay'da faşist Cunta'nın dayattığı anayasa referandumu reddedildi. Bunun üzerine Cunta seçimlere gitmek zorunda kaldı. Ancak, bizde olduğu gibi benzer şekilde sadece iç-

zetli 3 partinin seçimlere katılmalarına izin verdi. Ne ki, Uruguay Geniş Cephesi'nde örgütlenmiş olan demokrasi güçleri, Cunta'nın bu engelinin aşmasını bildiler. Seçimlere katılmalarına izin verilen partilerin içinde örgütlenerek, milletvekili adaylarını belirleyecek delegelerin % 80'nini kontrol etmeyi başardılar.

Şimdi bizim halkımızın Uruguay halkından ne eksikliği var? Şayet demokratik hak ve özgürlüklere susamışlık, bu uğurda mücadele etmek isteği, bir farkımız olamaz. Ama yine de çok önemli bir eksiklik var: O da ÖRGÜT! Faşist rejimi alaşağı etmeye yetenekli tüm demokrasi güçlerinin katkılarıyla bir antifaşist cephe! O halde böyle bir örgütü yaratmak için ileri!"

Milli Birlik İçin Mal-Mülk Edinmeli

Soru- İstihbarat ne demektir?

Cevap- Yabancı bir devletin bütün çalışmalarındaki gücünü öğrenmektir.

S- Casusluk nedir?

C- Bizim sınırlarımızı ele geçirmek için düşmanın yaptığı çalışmalardır.

S- Sabotaj ne demektir?

C- Düşmanın bize ait fabrika, depo, kışla gibi binalarımızı yıkmaya çalışmasına denir.

S- Gerici kime derler?

C- Kutsal dinimizin emirleri dışında kendi çıkarına çalışan, uydurma sözlerle hakiki müslümanları kandırmaya yeltenen kimselere gerici denir.

S- Hakiki müslüman gericiye inanır mı?

C- İnanmaz, çünkü onlar yalancılardır, onların söyledikleri Kuran-ı Kerim'de de yazmaz.

S- Komünistlik nedir?

C- Komünistlik insanların düşüncelerini, dinini, serbest çalışmasını, mal edinmesini istemeyen, herşeyi devlet elinde bulunduran bir idaredir.

S- Komünist devlette kanunlara karşı gelenlere ne yapılır?

C- Kanunlara karşı gelenler sürgünlere gönderilirler ve buralarda kurulmuş işçi kamplarında hapsedilirler.

S- Komünist devletlerde köylünün elinden alınan mahsül ne olur?

C- Köylüden alınan bu mahsül karne ile veya yüksek fiyatla yeniden köylüye satılır.

S- Komünist devletlerde aile hayatı nasıldır?

C- Karı-koca ayrı ayrı yerlerde çalışırlar, çocuklar devletin malı olduğundan ana babalarını sık sık göremezler.

S- Komünistlerin malı mülkü varmıdır?

C- Yoktur. Çünkü, "madem ki milletin karnını devlet doyuruyor o halde mala mülke lüzum yoktur" derler.

S- Komünistliğin nasıl önü alınır?

C- Milli birlik ve beraberliğimizi korumakla.

S- Milli birliğimizi nasıl koruruz?

C- Şöyle koruruz:

- ailemizi tanımakla,
- mal ve mülk sahibi olmakla,
- hür yaşamakla,
- kendi öz dilimizi konuşmakla,
- temiz ahlak sahibi olmakla.

Yukarıda bazı bölümlerini aktardığımız belge, ortadereceli askeri okullarda "ders" olarak okutulmaktadır.

Bir ve aynı şey olan "bilgi toplama" biz yapınca "istihbarat", başkaları yapınca "casusluk"tur. "Sabotajı" düşman yapar. Komünistlerin "malı mülkü" yoktur ve komünizmi önlemenin en etkin yolu "mal mülk sahibi olmaktır". Bu, "milli birliğimizin" de temelidir.

İşte, Türk ordusunun subayları böyle bir "eğitimden" geçirilmekte, düşünmeyen, kaba-saba ve küfürbaz, ahlaki ve insani değerlere uzak, hayali kuşku ve korkulara karşı sürekli tetikte ve saldırgan, azılı anti-komünist, mülk edinmeyi kutsal bir amaç sayan, bu olumsuz değerlere bağlı ve dünyaya kapalı kaldıkça yükselip general olma, cuntalara girip holdinglerden yemlenme, hasılı birer Evren, Ersin yahut Şahinkaya olabileme şansı açık olan birer aptal olarak yetiştirilmektedirler.

Bu eğitim Türk ordusunun fonksiyonuna uygun düşmektedir. Amerikancı politikaların, NATO'cu militarist emellerin, halk ve ulus düşmanı iktidarların güç dayanağı, koşullanmış, belli amaçlar için programlanmış bir generaller kolonisiyle yönetilen ordu olabilir. Böyle bir ordu, halkın daha iyi yaşama azmine, demokratik harekete ve bilhassa işçi sınıfına karşı zorbalık vasıtası olarak kullanılabilir. 12 Eylül faşist darbesi, tekeli sınıfın siyasi hegemonyası ancak bu orduya dayanarak ayakta durabilir ve emekçileri cebir yoluyla yoksullaştırabilir.

GERÇEK Gazetesi'nin Şubat 1984 tarihli 224. sayısından alınmıştır.

Nikaragua'da CIA Parmagı

Grenada'nın işgalinden sonra ABD Başkanı Reagan'ın en sevdiği rüyalarından biri de, Nikaragua'nın işgali rüyası oldu. ABD halkının bu rüyayı beğenip, beğenmediği Reagan'ın pek umurunda değil. O, şimdiye kadar çeşitli yöntemler denediği halde buyruğu altına alamadığı Nikaragua'da açık eyleme geçmek arzusunda. Ve kendi deyimiyle "ülkesinin çıkarı söz konusu" olduğunda, Amerika halkının ve Kongresinin onayını almaya bilir; hatta onların ne düşündükleri de önemli değildir. Çünkü "ülke çıkarları" Reagan'ın sözlüğünde "Amerikan emperyalizminin çıkarları" anlamına gelmektedir. Bu çıkarları da Reagan ve CIA korumaktadır.

Son altı aydır ABD, Orta Amerika'daki faaliyetlerine büyük bir hız verdi. Grenada'da tattığı kan, Pentagon'u daha da acıktırmış olacak ki, bir Amerikan yetkilisi şöyle diyor: "Kurt adamlar için düşünün neyse, Amerikan dış politikası için de Orta Amerika odur." Nitekim ABD'nin bu yoldaki faaliyetlerinin ilk aşaması, askeri manevra bahaşması Honduras'a 5000 asker gönderilmesi oldu. Nikaragua sınırında yapılan bu manevralarda Amerikan birlikleri Honduras ordusuna lojistik destek sağladıkları gibi, Nikaragua'daki karşı devrimci güçlere yardım ettiler ve sabotaj eylemlerini de bizzat gerçekleştirdiler.

ABD faaliyetlerinin ikinci aşaması da Orta Amerika Savunma Konseyi CONDECA'nın canlandırılması oldu. CONDECA güçlerinin Nikaragua'yı işgal etmesi olasılığı hiç de uzak değil. Özellikle Honduras bu konuda konseyin en kıskırtıcı üyesi oluyor.

CIA, Orta Amerika'daki eylemlerin hızlandırılmasının birinci aşamasında, Nikaragua'daki gizli işlere milyonlarca dolar akıttı. The New York Times gazetesinde Philip Taubman'ın yazdığına göre, son iki mali yılda 50'şer milyon dolar harcandı. Önümüzdeki mali yıl için de 80 milyon dolar isteniyor. Taubman'ın dayandığı kaynaklara göre Nikaragua, Vietnam savaşından beri CIA'nın sürdürdüğü en büyük yarı askeri eylem oldu.

CIA'nın beslediği karşı devrimcilerin sayısını tahmin etmek oldukça güç. Nikaragua'nın kuzeyinde 10 bin, güneyinde 2 bin karşı devrimci olabilir. Ayrıca Honduras'ta da o kadar çok Amerikan askeri var ki, Newseek dergisinde bir Amerikan uzman şöyle diyor: "Honduras'ı büyük askeri bir üs haline sokuyoruz." Bunun yanında CIA'nın doğrudan doğruya sağladığı silahların teknolojisi de oldukça etkileyici. Karşı devrimcilere verilenler arasında büyük nakliye jetleri, radar istasyonları, sualtı tahrip araçları vs. var.

Bu teknoloji ile nerelere saldırılacağı da CIA belirliyor. Yine New York Times gazetesinde yeralan bir habere göre, CIA bu yaz doğrudan doğruya Nikaragua'nın içindeki endüstriyel ve nakliye hedeflerine hücum etmeye karar verdi. Çünkü bunun Sandinistlere daha çok zarar vereceğini düşünüyordu. Ayrıca Sandinistlerce yakalanan karşı devrimciler de CIA yetkililerinin Honduras'tan saldırıları idare ettiklerini bildirdiler.

Nitekim başta belirttiğimiz ABD-Honduras ortak askeri manevraları aslında Nikaragua'ya karşı girişilen gizli askeri hareketin maskesiydi. Askeri manevralar için Honduras'a büyük yatırım yapı-

CIA kundakçılarının Nikaragua'ya saldırıları...

mişti: radar istasyonları kurulmuş, yeni hava alanları yapılmış, eskileri büyütülmüş, liman olanakları artırılmıştı. "Big Pine 2" adı verilen bu manevraların yanında "Readex 2" manevraları da NATO ve Atlantik filolarını Karayiplere getirmişti. Bu filolar, daha sonra Amiral Joseph Metcalf'ın komutasında Grenada'yı işgal etmişti.

"Big Pipe 2" manevraları amfibik çıkartmaları, kurbaga adam eğitimini vs. içeriyordu. Ve bu amfibik manevraların sonucunda Nikaragua limanlarına saldırılar başlıyor, yakıt depoları havaya uçuruluyor, hava saldırıları düzenleniyor,

karşı devrimciler köyleri basıp, yüzlerce Nikaragua'lıyı katlediyordu. "Kurbaga adam eğitimi"nin sonucu da çabuk ortaya çıktı. Sandinistler karşı-devrimcilerden son derece gelişmiş kurbaga adam gereçleri ele geçirdiler. Bu gereçler öyle yapılmıştı ki, tüplerin içindeki hava kendi kendini yeniliyor ve suyun yüzüne hiç hava kabarcığı çıkmıyordu. Bu gereçleri takan kurbaga adamlar suyun altında kendilerini hiç belli etmeden sekiz saat kalabiliyorlardı. CIA, en son Amerikan askeri buluşlarını Nikaragua'ya karşı girişilen sabotajlarda kullanmaktan çekinmemişti.

Sandino Yaşıyor

Bu yıl, Nikaragua'da Augusto Cesar Sandino'yu anma yılı. Çünkü Nikaragua halkının bu seçkin evladı 50 yıl önce, 21 Şubat 1934'te öldürülmüştü.

1927 yılında, Amerikan deniz piyadeleri "Amerikan vatandaşlarının canını ve malını korumak için" Nikaragua'ya çıkartma yapmıştı. Bir makinist olarak çalışan Augusto Cesar Sandino işgalcilere karşı silahlı mücadeleyi başlattı. Yüzlerce yurtsever ülkenin kuzeyindeki dağlarda ve ormanlarda Sandino'nun ordusuna katıldılar. Silahları, birkaç eski tüfek, maşet (şeker kamışı kesmek için kullanılan bıçak) ve küreklerdi. Öylesine yığıtçe bir mücadele verdiler ki, ağır silahlarla donanmış 12 bin kişilik Amerikan deniz piyadeleri, 3 bin kişilik gerilla ordusunun karşısında duramadı ve 1933'te ABD geri çekilmek zorunda kaldı.

Ancak Amerikalılar çekilirken "ulusal jandarma"yı i yice donattılar ve başına da geleceğin kanlı diktatörü Somoza'yı geçirdiler. Sandino'nun ordusu bu sırada silahlarını bırakmış, barış içinde yaşamaya ve ilk tarım kooperatiflerini kurmaya başlamıştı. Somoza, ABD elçisi Arthur Lane'in emirleriyle, 21 Şubat 1934 günü Sandino'yu, babasını ve iki arkadaşını öldürttü. Aynı Somoza ve ailesi 1979 yılına kadar, tam 45 yıl, Nikaragua'yı Washington'un desteğiyle ezdi ve sömürdü.

Amerikalılar bir süre sonra Sandino'yu unuttular. Ama O, Nikaragualıların kalbinde yaşıyordu. Sandino'nun ektiği tohumlar yeşermeye başla-

mişti. 1960'ların başında Carlos Fonseca'nın başını çektiği yeni kuşak devrimciler, askeri-siyasi örgütlerine Sandino'nun adını verdiler: Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi.

Ve sandinistler yılmaz mücadelesiyle kanlı Somoza rejimini devirerek, Nikaragualıların özgürlük isteklerini başarıya ulaştırdılar.

Bugün Ulusal Cephe'nin önde gelen liderlerinden Daniel Ortega şöyle diyor:

"Sandino, halkın iktidarında yaşıyor, Sandino, Nikaragua yurtseverliğinin ateşinde yaşıyor. Sandino, Latin Amerika halklarının ortak kaderinde yaşıyor. Sandino, tarım reformunda, cehaleti ezmeye mücadelemizde, ve üzerinde yattığı toprakları canımızı feda ederek koruma kararımızda yaşıyor."

Önceleri "Demokrasiyi" şimdiki de "insan haklarını" kurtarmak için polise yardım.

Kissinger komisyonu ABD'nin Orta Amerika ülkelerinin polis teşkilatlarına yeniden resmi yardım yapmasını Kongre'ye teklif etti. Diğer ülkelerdeki polis teşkilatlarına yapılan bu resmi yardımlar, Vietnam savaşı bitiminde kaldırılmıştı. Komünizme karşı "demokrasiyi" kurtarma savaşı veren ABD'nin Vietnam'da hazin yenilgisinden sonra böyle bir "yardım"ın yürürlükte kalması pek mümkün değildi.

1960'larda uygulamaya giren ve "dost" ülkelerdeki polis teşkilatlarına yapılan yardımın adı: "İsyancılara karşı demokrasiyi kurtarmak", amacı da ülkelerindeki baskı rejimlerine karşı mücadele eden sol güçleri bastırmak, böylece Amerikancı iktidarların hükümlarlarını sürdürmelerini sağlamak idi.

Özellikle Latin Amerika ve Asya ülkelerindeki isyancı güçleri ezmek için yapılmış olan bu "demokrasiyi öğretmek ve kurtarmak" adlı yar-

ÖLÜM MANGALARINI YÖNETENLER BAŞKANLIGA OYNUYOR

Yıllardır El Salvador'da bir dehşet havası estiren ve aralarında çok önemli siyasi liderlerin de bulunduğu onbinlerce kişiyi katleden "ölüm mangelari"nin, El Salvador seçimlerinin önde gelen başkan adaylarından d'Aubuisson tarafından kurulduğu ve yönetildiği Amerika'da açıklandı.

Açıklamayı yapan, El Salvador güvenlik polisinin yüksek rütbeli görevlilerinden biriydi, ve kendisini dinleyen Amerikan kongresi üyeleri, bu görevlinin doğruyu söylediğine kesinlikle inandıklarını bildirdiler.

Adı gizli tutulan bu görevli şunları söylüyordu: Ölüm mangelari, El Salvador'un faşist başkan adayı Roberto d'Aubuisson, eski savunma bakanı Jose Guillermo Garcia, mali polis şefi Albay Nicolas Carranza ve bazı önemli devlet görevlileri tarafından kurulmuştu. Mangaların asıl örgütleyicisi ve yöneticisi d'Aubuisson'du ve hala da bu işi yapmaya devam ediyordu. d'Aubuisson güya ordudan çıkarılmıştı ama 1970'ler boyunca ordudan maaş almaya devam etmişti.

d'Aubuisson 1979-1980 yıllarında Guatemala ile El Salvador arasında mekik dokuyor, düzenli olarak küçük bir grup zengin El Salvador'lu sürgün ile buluşuyordu. Bu zengin sürgünler, hükümetin çıkardığı yasaları bile beğenmiyorlar ve El Salvador'da sadece kendi sözlerinin geçmesini istiyorlardı. Öldürülmesini istedikleri kimselerin isimlerini d'Aubuisson'a söylüyorlar ve ölüm mangelarının parasını da veriyorlardı. İsimleri alan d'Aubuisson, savunma bakanı ve mali polis şefi ile buluşuyor, birlikte -potansiyel bile olsa- sola sempati duyanların listesi yapıyor, ölüm mangelari da harekete geçerek, bu kişileri katlediyordu. Bu zenginler daha sonra ABD'nin Miami eyaletine yerleştirilmişler, ancak ölüm mangelari ile ilişkilerinde herhangi bir değişiklik olmamıştı. Mali polis şefi Albay Carranza mangeların hükümet içindeki en büyük yardımcısıydı. Diğer generaller ve yüksek hükümet yetkilileri de cinayetlerin örtbas edilmesinde önemli rol oynuyorlardı. Yeni savunma bakanı General Eugenio Casanova cinayet dosyalarının ka-

Ölüm mangelarının kurbanları...

patılmasını bizzat sağlıyor, sonra da hükümetin bu işlerden hiç haberi olmadığını açıklayabiliyordu.

General Casanova nerede, ne zaman, kimin öldürüleceğini bildiği için yetkililere haber veriyor ve belirlenen saatte o bölgede hiçbir polis ya da asker bulunmuyordu. Ayrıca caniler polis ve asker yardımıyla ellerini kollarını sallaya sallaya Guatemala'ya kaçıyorlardı.

El Salvador'da iktidarı elinde bulunduranların aslında kim olduklarına dair açıklamalar bununla bitmiyor. International Herald Tribune gazetesi, ölüm mangelarını yönetenlerden Mali Polis Şefi Albay Carranza'nın 1970'lerden beri bir CIA ajanı olarak çalıştığını da açıkladı. Yine ABD yetkililerinin belirttiğine göre Albay Carranza CIA'dan yılda 90 bin dolar alıyor ve karşılığında da bilgi satıyordu. Ve

ne hikmetse, mali polisin istihbarat şefi ölüm mangelariyle ilişkisi ortaya çıkınca görevden alınmıştı da, Albay Carranza hala koltuğunda oturmaya devam ediyordu.

Reagan'ın emri ve desteği ile geçtiğimiz 25 Mart günü yapılan El Salvador seçimleri kanlı geçti. Carranza'nın desteğindeki d'Aubuisson yine başta güreşiyor, ancak ülkeyi resmen eline geçirip geçiremeyeceği Mayıs ayındaki ikinci tur seçimlerde belli olacak. Ülkelerini faşizmin pençesinden kurtarmak isteyen El Salvadorlulardan birinin belirttiği gibi "seçimlere girmek, mezarlığı seçmektir." El Salvador'da halkın önemli bir kısmının boykot ettiği seçimler ülkenin gidişatını değiştirmeyecek. Ama seçimlerde adayların kimliğini bilmek El Salvador halkının haklı mücadelesini, muhakkak ki biraz daha kolaylaştıracaktır.

ABD'nin İlginç Yardımları

dimin mucidi Kennedy'dir.

"Dost" ülkelerin polis teşkilatlarına yapılan yardım ayrıca 1960-1974 yılları arasında ABD Kamu Güvenlik Dairesi yüzlerce ABD'li danışmanı 50 ülkede 1 milyon polisi eğitmekle görevlendirmişti. Bu ülkelerin polis teşkilatlarına

200 milyon dolarlık çeşitli polis silahları ve gereçleri sağlanmıştı. Ayrıca bu dost ülkelere mensup 7 bin kadar yüksek rütbeli polis Washington'daki Uluslararası Polis Akademisi'nde çeşitli kurslar verilerek eğitilmişti. Bu kurslardan bazılarının konuları: komünist

tehdidi altında Latin Amerika, kimyasal silahlar nasıl kullanılır, ayaklanmaların bastırılması planlanması vb... İran Şahı'nın ünlü Savak polis teşkilatının üst düzeydeki mensuplarının yanı sıra Somoza'nın Nikaragua millî muhafızları da hep bu kurslarda eğitim gördüler.

Ülkelerindeki demokratik (!) rejimleri tehdit eden isyancı güçlere karşı demokrasiyi nasıl kurtaracakları öğretilen üst ya da alt rütbeli polisler, ülkelerinde bu öğrendiklerini bi-hakkın uyguladılar, harfi harfine yerine getirdiler. Karşı güçlere karşı yaptıkları türlü çeşit insanlık dışı uygulamalar, işkenceler, siyasi cinayetler, provakasyonlar vb... hep "demokrasiyi kurtarmak" için idi.

ABD tarafından gerçekten mükemmel eğitilen ve icraatlarında başarılı olan polisler ne yazık ki ne amerikancı İran Şahı'nı, ne de Nikaragua'daki Somoza zaliminin "demokrasiyi"ni kurtarmaya güçlerini yetiremediler. Dost ülke halklarında ABD yardımcılı-

devamı s.5'de

İşçi Temsilciliği Seçimlerinde Sendikal Dayanışmayı Yükseltelim

Bütün F.Almanya'da işyeri işçi temsilcileri seçimleri 1 Mart 1984 tarihinde başladı. 31 Mayıs tarihine kadar devam edecek olan seçimler; DGB'nin 35 saatlik iş haftası mücadelesinin kızışmaya başladığı bir dönemde yapılıyor. Bu bakımdan gerek işçiler ve gerekse işverenler açısından daha bir önem kazanmakta. Bütün işverenler işyerleri işçi temsilciliği seçimlerinde DGB sendikalarının başarısını asgariye indirmek için, işyerlerinde mümkün olduğu kadar sendikaların gösterdiği temsilcilerinin seçilmemesi için yoğun çalışmalar yapıyor ve emekçi-

lerin çıkarlarını baltalama çalışmalarını yoğunlaştırıyorlar.

İŞYERİ TEMSİLCİLİĞİ SEÇİMLERİNİN ÖNEMİ:

Mevcut işyeri teşkilat yasasının gereği olarak yapılan bu seçimler sonucunda seçilen işyeri temsilcileri; işyerinde işin düzenlenmesi, işyerindeki mesleki eğitim, yetkinleşme önlemleri, izin planlanması, işletmeye ait konutların kullanılmasında karar verilmesi, işgüvenliği ve sağlığın korunması, teknik tesislerin getirilerek uygulanması ve işletme içi ücretlerin düzenlen-

mesi başta olmak üzere oldukça önemli görevleri yerine getirmede, kararlara katılacaklar. Dolayısıyla işyerinin kapatılması, sosyal plan uygulamaları ve rasyonalizasyonun işverenler tarafından korkunç bir biçimde geliştirilmesi konusunda yasanın elverdiği ölçüde çalışma hayatının insanlaştırılması için mücadele vereceklerdir. İşte bu bakımdan gerek yabancı, gerekse Alman işçileri açısından bu seçimler oldukça önem kazanmaktadır. Bir diğer önemli husus da biz yabancıların bu seçimler sırasında işyerlerimizdeki varolan yabancı düşmanlığına karşı Alman işçileri ile birlikte aynı kurullarda çalışarak mücadele vermek ve kardeşlik havasını pekiştirmektir.

İşyeri temsilciliği özellikle Metal işkolunda hayli mücadelede sahne olmaktadır. 3,5 milyon emekçinin çalıştığı 10 binin üzerinde işyerinde verilecek olan mücadelede işverenler IG Metal sendikası adaylarının karşısında "bağımsız" ya da "özgür" aday listeleri adı altında listeler çıkarılmasına yardımcı olmakta ve böylece işçilerin sendikal mücadelesini zayıflatmayı amaçlamaktadır.

BİZ YABANCI İŞÇİLERE DÜŞEN GÖREVLER:

İşyeri temsilciliği seçimlerinde biz Türkiye'li emekçilere düşen görev gerek DGB'nin karşısındaki, işverenlerden yana, gerici Hristiyan Sendikalar Birliği'nin (CGB) ve onun metal işkolunda olan (Hristiyan Metal Birliği'nin) (MV) adayları arasında yer almamak ve onların listelerine kesinlikle oy vermemektir. Diğer yandan yine bu sendikaların ve işverenlerin bir taktığı olan sözde "DGB sendikalarından 'bağımsız' ya da 'özgür' listeler" adı altında çıkarılan adaylara karşı uyanık olmak ve bu listelere oy vermemektir. Unutmayalım ki; işyeri temsilciliği seçimleri, sendikal mücadele ile birleştirilmediğinde, yerli ve yabancı işçiler sendikalarından kenetlenmeyince ekonomik mücadele açısından güdük kalmaya mahkumdur. Yapılması gerekli bu seçimlerde DGB sendikalarının adayları safında yer alırken 35 saatlik iş haftası mücadelesi olmak üzere ekonomik demokratik mücadelenin her alanındaki başarısı için DGB sendikalarında örgütlenmektir.

Strauss kendi kalesinde kaybetti...

Bavyera Seçimlerinde CSU'nun Yenilgisi

Geçtiğimiz günlerde F.Almanya'nın Bavyera eyaletinde yerel seçimler yapıldı. Münih ve diğer büyük şehirlerde Strauss'un partisi CSU önemli ölçüde oy kaybederken, Sosyal Demokrat Parti oy miktarını artırdı. Seçim sonuçlarını yorumlayan TV, Radyo ve basın bu sonucu Strauss için büyük bir yenilgi olarak nitelendirdiler. Özellikle yıllardan beri CSU'nun kalesi olarak nitelenen Münih kenkine Sosyal Demokrat Belediye başkanı, CSU'lu adaya fark yapması,

Strauss ve partisi için büyük darbe oldu. Her ne kadar bu sonuçla SPD Münih Belediye başkanlığını kazanmadı ise de, 1 Nisan Pazar günü yenilenecek seçimlerde Münih Belediye başkanlığının sosyal demokrat aday tarafından kazanılacağına kesin gözüyle bakılıyor.

Seçimlerde kazançlı çıkan bir diğer parti olan Yeşiller ise 6 sandalye kazanarak, FDP'nin önüne geçti. Ve Bavyera eyaletinde 3. parti durumuna yükseldi.

Bavyera eyaleti yerel seçim sonuçları patronların sözcüsü bu sağcı partinin Alman halkı nezdinde itibarının düştüğünün bir göstergesi oldu. Strauss ve partisi CSU yıllardır güttüğü politikalarla Alman emekçilerine, Almanya'da çalışan göçmen işçilere düşmünce tavırlar takınıyor ve başta F.Almanya'ya nükleer başlıklı füzelerin yerleştirilmesi olmak üzere Amerikan çıkarlarının savunuculuğunu yapıyor.

Kısa . . . Kısa . . .

ENTERNASYONAL DAYANIŞMA KOMİTESİ KURULDU

Emperyalist kampın girmiş olduğu siyasal ve ekonomik kriz son yıllarda İsviçre'de de kendini hissettirmeye başladı. Ancak egemen güçler, krizin yükünü yabancılara yüklemek istiyorlar. Bu nedenle sağcı partiler elbirliğiyle yabancı düşmanı politika ve uygulamalara hız veriyorlar. Geçtiğimiz aylarda halk oyuna sunulan ve gerici burjuva partilerinin etkisinde kalan büyük bir çoğunluğun oylarıyla kabul edilen Yabancılar Kanunu bu konuda önemli bir kilometre taşı oldu.

Özellikle Türkiye ve Latin Amerika'dan gelen ve siyasal iltica hakkı isteyenlere karşı polis açıkça yabancı düşmanlığı yapıyor.

Tüm bunlar 5 ülkenin göçmen gençlik kuruluşlarını bir araya getirdi. Bir araya gelen Jota-Şili, SGB-Türkiye, KNE-Yunanistan, FGCI-İtalya ve KJV-İsviçre gençlik kuruluşları, Gençlik Komitesi'ni oluşturarak, 11 Mart'ta 50 kişinin katılımıyla ilk toplantılarını yaptılar.

Toplantıda sezon işçilerinin yaşamıyla ilgili bir film gösterildi ve daha sonra yabancı düşmanlığına karşı ortak mücadele konusunda yapıcı tartışmalar yapıldı.

HORST'TA TÜRK-ALMAN DOSTLUK GÜNÜ YAPILDI

Gelsenkirchen yöresinde çalışmalar yürüten Sosyal Kültür Komitesinde düzenlenen Türk-Alman dostluk gününde kalabalık bir Türkiye emekçi kitlesi bir araya geldi.

Komite adına açış konuşmasını yapan arkadaş, göçmen işçilerin sorunlarına değindi. Yabancı düşmanlığının planlı bir yükseliş gösterdiği, emekçiler arasında yapay düş-

(Devamı 7. sayfada)

Afrika'nın Güney Ucunda Analar Neden Ağlıyor?

İrkçı rejimin askerleri devriyede...

Her yıl ocak ayında, ırkçı rejimini şiddetle sürdüren Güney Afrika tren istasyonları ağlayan analarla dolup taşar. Çünkü 20 bin yeni asker, birliklerine katılmak için yola çıkarlar. İyi ama analar neden ağlar? Bilindiği kadarıyla Güney Afrika resmen kimseyle savaşmıyor. Ancak yıllardır "ilan edilmemiş savaşlarda" Güney Afrika milyonlarca dolar harcamakta, binlerce Güney Afrikalı ölmektedir. Son çıkan bir kanuna göre beyaz Güney Afrikalıları iki yıllık "vatan hizmeti"nden sonra her yılın dört ayını sözde "yeniden eğitim" merkezlerinde geçireceklerdir. Bu eğitim merkezleri de, ırk ayrımının bütün haşmetiyle sürdüğü bu ülkenin sınır boylarında, hatta Angola gibi komşu ülkelerin sınırları içinde bulunmaktadır. İngiliz Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün tahminlerine göre Güney Afrika ordusu 83 bin kişidir. Buna Namibia'yı işgal altında tutan 90 bin komando dahil değildir. Seferberlik halinde hükümet 405 bin kişiyi silah al-

tına alabiliyor.

29 milyon nüfuslu bir ülke için bu oldukça büyük bir ordu. Üstelik orduya sadece beyazların kabul edildiği göz önüne alınırsa ve beyaz nüfusun sadece 5 milyon olduğu da hesaba katılırsa, militarizmin ne denli korkunç boyutlara ulaştığı anlaşılır.

Militarist propagandanın yarattığı atmosferin en iyi örneği belki de Johannesburg'daki bir pastacı dükkanının vitrininde duruyor: Tank biçiminde bir kek. Bir oyuncakçı dükkanı sahibi de savaş oyunlarını satışının yüzde 500 arttığını belirtiyor.

Ama yine de beyazların tümü bu militarizmin etkisi altına girmiyor. Her yıl askere çağırılanların 5 bini bu çağrıya uymuyor. Son yıllarda ırkçı rejimin askeri maceralarında yaşamını yitirmek istemeyen 40 bin beyaz ülkeyi terketti.

Hükümetin politikası yüzünden Güney Afrika iş çevreleri de militarizmin batağına saplanmaktadır. Devlet Silah Korporasyonunda 29 bin kişi çalışıyor. Bu korporasyon 15 ana işletmeyi ve 800 yan işletmeyi kapsama almıştır, ve mal varlığı aşağı yukarı 1,5 milyar dolardır. İngiliz kaynaklarına göre, korporasyon özellikle yerden havaya füzelerin, Olifant tanklarının ve nükleer başlıklı howitzerlerin yapımında uzmanlaşmıştır. Güney Afrika bu silahları ihracat etmektedir. Reklam broşürlerinde bu silahların "savaşta denenmiş" oldukları yazmaktadır. Doğal olarak bu savaşlar Angola ve Namibia'daki savaşlardır.

Güney Afrika'daki ırkçı rejimin beyaz "sahip"leri bütün bu silahlara rağmen ülkelerinde hiç de rahat değildirler. Yılda 150 bin kişi silah taşıma ruhsatı için başvurmuştur. Ancak bütün bu silahlar ırkçıları kurtarmaya yetmeyecektir. Afrika'nın güney ucundaki sorunlar yöredeki tüm halkların hakları kabul edilene kadar sürüp gidecektir.

FRANKFURT'TA 8 MART KADINLAR GÜNÜ

8 Mart Uluslararası Kadınlar günü Frankfurt'ta İşçi Kültür Derneği'nin düzenlediği bir toplantı ile kutlandı. Yüzün üzerinde davetlinin katıldığı kutlama toplantısı samimi bir hava içinde geçti.

Günün önemini belirten konuşmalardan sonra şiirler okundu. Karadeniz Folklor Ekibi birbirinden güzel oyunlarıyla geceye renk kattı. Daha sonra Ozan Ali Mahir ve Mecburi sazlarıyla programda yerlerini aldılar. Frankfurt İşçi Kültür Derneği üyelerinden oluşan "Orkestra Uyum" Anadolu'nun çeşitli yörelerinden oyun havaları çaldı. Geceye katılanlar orkestra eşliğinde türküler söylediler, oynadılar.

Gece "yaşasın 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü" sözleriyle son buldu.

HELMSTEDT'TE 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ KUTLANDI

8 Mart Dünya Kadınlar günü nedeniyle Helmstedt'te yapılan salon toplantısına kalabalık bir Türkiye ve Alman emekçi topluluğu katıldı.

Toplantıya davet edilen Helmstedt DKK, SPD, Yeşiller Partisi yetkilileri birer dayanışma mesajı sunarak, toplantıyı kutladılar.

Toplantıyı düzenleyen Türkiye'li kadınlar bir konuşma yapan Haydar Siliseri, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün önemini vurguladıktan sonra, Türkiye'de kadınların siyasal, sosyal, ekonomik açılardan büyük bir baskı altında olduğunu, özellikle eşleri, çocukları, yakınları cuntanın zulmüne, işkencesine maruz onbinlerce kadının faşizmin zorbalığına, gaddarlığına yüreklerinde yaşadığını belirtti.

Federal Almanya'daki kadınların bir de yabancı olmaktan kaynaklanan pek çok zorluklarla karşılaştıkları dile getirilen toplantı, Türkiye'li kadınların yaşam mücadelesini konu edinen bir film gösterisi ile coşkulu bir şekilde sona erdi.

Frankfurt kutlamasından bir görünüş...

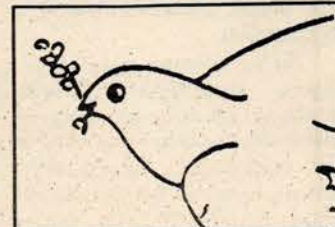
Helmstedt'te davetliler...

Kadınlar Krize Karşı Mücadele Ediyorlar

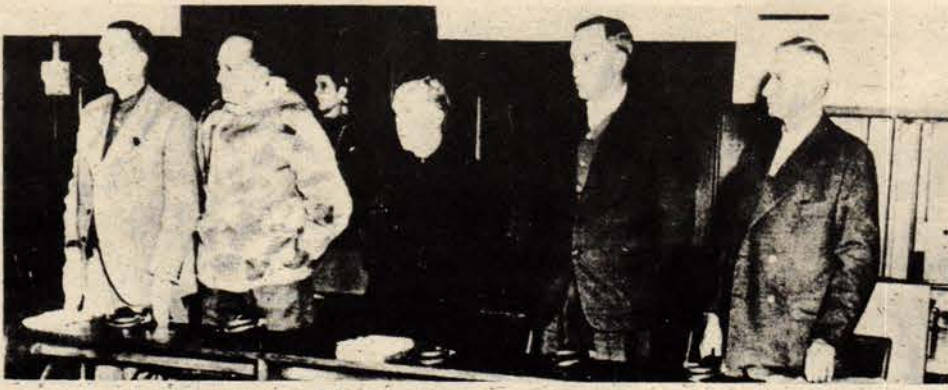
Kapitalist Batı Avrupa ülkelerindeki ekonomik kriz, işsizlik emekçilerin yaşamını günden güne zorlaştırıyor. Parababaları ve onların hükümetleri bu durum karşısında emekçilerin sosyal haklarını kısıtlıyorlar, onları kitleler halinde işsizliğe mahkum ediyorlar. Genç insanların mesleki eğitimleri ve mesleklerine uygun bir iş bulabilmeleri de artık kolay değil. Tüm bunların başlıca nedeni parababalarının tükenmek bilmez kâr hırslarıdır. Bugün Batı Avrupa'nın pek çok kapitalist işletmesinde gerekli tedbirler alınmadan, otomasyon, üretimde yaygın bir biçimde robot kullanılmasına geçiliyor. Sonuç: Günden güne büyüyen işsizler ordusu. Ekonomik krizin bir başka ve asıl tehlikeli nedeni ise, emperyalizmin dünyamızda silahlanma yarışını günden güne azdırması. Böylece insanlığın maddi, sosyal, kültürel gereksinimlerini sağlamak için ihti-

yaç duyulan milyarlarca dolarlık kaynak, en yarasız alana, ölümlü araçlarına, nükleer yıkım füzelerine aktarılıyor. Ve Sonuç yine bir avuç parababası, bu deşet ve tehdit ticaretinden büyük kazançlar sağlarken, emekçiler daha kötü yaşam koşullarına itiliyor.

Ekonomik krizin, işsizliğin ağır yükünü omuzlarında taşıyan, çocukları için daha yaşanılabilir gelecekler özleyen emekçi kadınlar, ekonomik krize karşı mücadele ediyorlar. Dünyanın birçok ülkesinde, şehirde kadınlar 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü nedeniyle, bu özemlerini dile getirdiler ve protestolarını yükselttiler.

Flick 1947'de Nürnberg'te yargılanırken (en sağda)

Bir Nazi İşbirlikçisi: FLICK

Ne zaman Flick ismi ba-sında görünse, ortalığı pis ve ağır bir koku sarar. Bu sefer de öyle oldu. Flick ismi basın-da bir kez daha görünmeye başladı ve ortalığı pis ve ağır bir koku sardı.

Friedrich Flick: Flick tekel-lerinin kurucusu, Almanya'nın en zengini, kömür maden-lerinin, silah fabrikalarının, kağıt ve otomobil fabrikaları-nın sahibi bu adam, ölümün-den önce para getiren ne var-sa, hepsini satın aldı. Öyle ki, para kazanmak için milletve-kili ve bakanları da satın aldı. Hitler döneminde emek köle-leri dahi satın aldı. Bu neden-le 1947 yılında ünlü Nürnberg yargılaması sonucu 7 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Fakat bu da onun "ticari yükselişine" zarar vermedi.

Friedrich Flick aynı zaman-da tıpkı bizdeki Vehbi Koç gibi, "çalışan, tutumlu, mil-yarlarını kendi elleriyle emeği ile kazanmış", bir zamanlar fakir ama bu hasletleri nede-niyle şimdi zengin olmuş biri-siydi...

Flick'in tirmanışı yine biz-deki Vehbi Koç gibi Birinci Dünya Savaşı sonrasında baş-lar. Savaş dönemindeki çö-

küntüden ve paranın değer kaybetmesinden yararlanarak silah hurdalarını çok ucuza kapatan tüccar Friedrich Flick, daha sonra bu hurdaları çok yüksek fiyatlara çelik sanayi-ne ham madde olarak satar. Böylece kazandığı parayı ye-niden sanayiye yatırır. Önce işler iyi gider. Fakat 1923 yıl-ındaki ekonomik kriz işleri bozar. Fakat Flick'in "dehası" ona bu zorluğu yenmede de yardımcı olur.

Flick, zamanın Brüning hü-kümetine iflas noktasına gel-miş Gelsenkirchen'deki Berg-Werk-AG firmasının hisse senetlerini satın almasını teklif eder. Fakat piyasa fiyatına değil, üç katı fiyatına! Kapi-talist dostu başbakan Heinrich Brüning dahi bunun imkansız olduğunu söyleyince, Flick şöyle bir santaja baş başvurur: Eğer devlet hisse senetlerini satın almazsa, o da firmayı "ül-kenin düşmanı" Fransa'ya sat-mak zorunda kalacak, böyle-ce Fransa Ruhr bölgesindeki maden sanayinde kendine yer edinmiş olacak. İşte ser-mayenin yurtseverliğine güzel bir örnek...

Santaj başarılı olur ve Brü-ning iflas noktasına gelen fir-

manın hisse senetlerini piyasa değerlerinin üç katına satın al-ır. Başka firmalar peşe peşe if-las edip, binlerce insan işsiz kalırken, Flick milyonları ce-be indirir.

Flick daha sonra Hitler'i fi-nanse etmeye başlar. Çünkü Hitler ona Brüning'den daha az yararlı değildi. Hitlerin yıkılışından sonra 1947 yılında Nürnberg'deki Flick duruşma-sında Hitler Almanyası'nın Fransa'ya girişinden sonra 1940 yılında bizzat Flick'in Hitler hükümetine yazdığı bir mektup okunur. Bu mektupta Flick, kendisinin Nazi Partisi'ne "mücadele döneminde" çok para yardımı yaptığını, bu nedenle de Alsas bölgesin-deki el konulan maden sana-yinin de kendisine verilmesini talip etmektedir.

Flick Nürnberg duruşma-sında 7 yıl cezaıyla kurtuldu. Savaş sonrasında halkın baskı-sı ile Flick tekellerinin malla-rına el konulması Batı Alman anayasasına girmiş olmasına rağmen, ABD askeri hükümeti Flick'e tekel'ini hapisanede yönetme ve genişletme imkân-ını sağlar.

Flick bu arada eski adam-

(Devamı 7. sayfada)

Bir Okurumuzun Bulgaristan Anıları:

"Bulgaristan'da Hep Çocuk Kalmayı İsterdim"

Dayanışma gazetesinin bir okuru, tatilini geçirmek için gittiği Bulgaristan'da Plovdiv (Filibe) yakınlarında Dolni Voden isimli bir köyü gezme olanağı elde ediyor. Okurumuzun geziyle ilgili izlenimlerini aşağı-da yayınlıyoruz.

Gittğim köy, Plovdiv (Filibe) yakınlarında Dolni Voden isminde 6000 nü-fuslu oldukça şirin bir yer. Ama bizim köylere hiç ben-zemiyor. Türkiye ölçülerine göre kasaba demek belki daha yerinde olur. Sağ-lık merkezi, okulu, kreş ve yuvası, kütüphanesi ve kül-tür merkezi olan, bize göre alışılmışın dışında bir köy! Köyün belediye başkanı Atanas Terziev bize köy hakkında bilgi verirken,

köyün Bulgar ve Türkler-den oluştuğunu, istediği-miz bir iki evi ziyaret ede-bileceğimizi söyledi. Baş-ladık birlikte köyü gezme-ye. Sırada önce okul vardı. Okuldan içeri girince, he-men Marx ve Engels'in iki koca resmi göze çarpıyor. Düşüncelerinden dolayı in-sanların işkenceye uğratıl-dığı ve yıllarca hapis yat-tığı Türkiye gibi bir ülkeden gelen bana oldukça ilginç geldi bu manzara.

Okul güzel derslikleri, geniş bahçesi, spor sahası olan bir köy için oldukça büyük bir bina. Binayı bize okul müdürü gezdirdi. Mü-dire çocukların eğitimi için yeni başladıkları bir uygu-lamayı anlattı. İlk okul bi-rinci sınıfa başlayan öğrenci-ler, okul binasının arka-sındaki küçük bir binaya alınıyorlar. Yatakhane-si, yemekhanesi ve çocukların oynaması için bol miktarda oyuncakları olan bir bina. Çocuklar burada öğle ye-meklerini yedikten sonra bir müddet uyuyorlar. Ço-cuklar yuvadan okula alış-ma dönemini burada geçi-riyorlar, bir sene sonra da hemen bitişikteki okulda i-kinci sınıfa başlıyorlar.

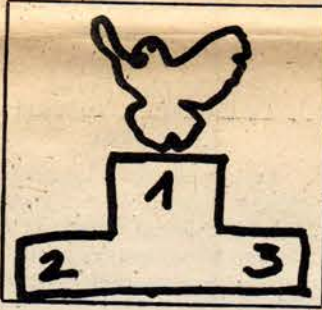
Bu okul-yuva karışımı bina hakkında bir-iki söz etmek istiyorum. Burası Batı Avrupa'da gördüğüm kreşlerin en güzelinden da-ha güzeldi. Bina çok iyi dü-şünülmüş ve yapılmıştı. Bu binanın altında büyükçe ve oldukça şirin bir kreş var-dı. Kreşi de gezdik. Temiz ve tertipli ve yine o güzel süslü yataklar, masa ve o-yuncaklar... Bunları Sofya'da

da göseydim, yadırgamaz-dım. Ama burası bir köydü! Bulgaristan'da insanın gö-züne batırcasına belirginle-şen bir ayrıcalıklı sınıf (!) oluşmuştu: Çocuklar. En güzel yerler onların, ihti-mam, hoşgörü onlara, en ucuz tüketim malları yine onlar için... Bulgaristan'da hep çocuk kalmayı ister-dim.

Daha sonra sağlık mer-kezini gezdim. Bizdeki bi-nası olup da aleti ve dokto-ru olmayan sağlık ocakları-nı düşünmeyin sakın! Bu-rası 3 daimi uzman dokto-ru, ebe ve hemşireleri olan küçük çapta bir poliklinik. Ziyaretim esnasında kafa travması (kafa çarpması) geçirmiş bir bebek getir-diler. Çocuk doktoru mu-a-yene ve ilk tedaviyi yaptıktan sonra, köye 3 km me-safedeki Plovdiv (Filibe) hastanesine sağlık merkezi-nin ambulansıyla gönderdi. Bu ülkede insanların bakım-sızlıktan ölmesi sorunu da halledilmisti. Bize bilgi ve-ren çocuk hastalıkları uz-manı genç doktor hanım, köyde çalışmakta hiç de şikayetçi değildi. Bir an bizdeki Siirt devlet hasta-nesine atıp, ilaç ve alet yokluğu, tahsisat eksikliği yüzünden orada hastaneyle birlikte çürümeye terkedi-len genç doktorlar aklıma geldi.

Kültür merkezi binası-nın üst katı kütüphane. 12 bin cilt vardı bu kütüpha-nede. Binanın giriş katı si-nema salonu ve çeşitli kül-tür faaliyetlerine ayrılmış-tı.

(Devamı 7. sayfada)

SARAYEVO VE BİR KIYASLAMA

1984 sporda olimpiyat yılı. Kış oyunlarıyla Sarajevo'da başladı, yaz oyunlarıyla Los Angeles'da sürecektir. Bu nedenle bu yılki spor yazılarımızın ağırlığını olimpiyatlar oluşturuyor.

Biliniz, olimpiyat oyunları sadece amatör sporculara açıktır. Modern olimpiyatların başlatılmasında büyük katkısı geçen ve "olimpiyatların babası" sayılan Baron Pierre de Coubertin'in deyişiyle, "olimpiyat oyunlarında esas olan, kazanmak değil katılmaktır." Amaç sporun geniş gençlik yığınları içinde yaygınlaşması, olimpiyatlara katılma isteğinin ve hevesinin teşvikini gençlerde spor yapma eğiliminin gelişmesi, sporda amatör yarışma ruhunun yerleşmesidir. Olimpiyat oyunlarının yüzyılımızda sporun böylesine kitleselleşmesinde büyük katkı payı olduğu inkâr edilmez. Bugün dünyanın dört bir yanında milyonlarca genç sporunun en coşkulu hayali bir olimpiyata katılabilmek-tir.

Olimpiyata katılmak ama-tör bir sporunun en büyük hayalidir ama bu hayalden ö-teye bir de en büyük umut var-dır: Olimpiyatlarda kazanmak, şeref kürsüsüne çıkabilmek, madalya alabilmek. Çünkü o-limpiyat oyunları da sonuç i-tibariyle bir yarışmalar bütü-nüdür. Ve yarışma da, kazan-mak için yapılır. Olimpiyata katılabilmek başarısını göster-miş bir sporunun en büyük övücü olimpiyattan bir ma-dalya ile, bilhassa da bir altın madalya ile dönmüş olmaktadır. Böylesi bir övücü sporcu-

lar olduğu kadar, olimpiyatla-ra katılan ülkeler de paylaşı-maktadırlar. Günümüzde spor-daki gelişme seviyesi, bir ölçüde sosyal gelişmeye bağlı olduğu için olimpiyatlarda al-ınan sonuçlar, ülkeler arasın-daki kıyaslamalar için dünya kamuoyunda yabana atılma-yacak bir kıstas, bir hareket noktası teşkil etmektedir. Bu yüzden ki, bir olimpiyat o-yununun daha ilk gününden itibaren, yarışmaların haberi-yle birlikte ülkelerin madal-ya sıralamasındaki durumları da gün be gün liste halinde yay-ınlanıyor. Nihai madalya dağı-lım tablosunu herkes merakla bekler. Ve bu tablo üzerinde çeşitli yorumlar yapılır.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler olimpiyat o-yunlarına katılmadan önce madalya sıralamasındaki ilgin-özünü yurtseverlikle milli-yetçilik arasında seyreden bir eğilim oluşturmaktadır. Ne zaman ki Sovyetler Birliği ilk o-larak katıldığı 1952 Helsinki olimpiyat oyunlarında, geç-mişteki bütün olimpiyatların madalya sıralamalarının gedik-li birincisi ABD'yi ikinci sıra-ya indirdi, o zamandan itibaren meselenin rengi değişti. Ve o günden bu güne olimpi-yat oyunları, iki farklı sosyal sistem, sosyalizmin ve kapi-talizmin yarıştıkları birer arena olarak da yorumlanmaya başlandı.

Bu yarışmanın nasıl bir gelişme gösterdiğini yerimiz elverdiği takdirde gazetemizin daha ileri sayılarında verme-ye çalışacağız. Geçen sayı-mızda Sarajevo kış oyunlarındaki madalya dağılımı tablo-

sunu vermiş ve sosyalist ülke-ler ve kapitalist ülkeler arasın-da bazı değerlendirmeler yapmıştık. Bu yazımızda da, anılarda tazeliğini koruyan Sarajevo'nun bazı ilginç sonuç-larını kısaca değerlendirmek istiyoruz.

Sarajevo'daki kış oyunla-rında, 7 spor disiplininde 39 yarışma yapılmıştır.

39 yarışmanın spor disip-

branşından madalya aldıkları görülmektedir. Örneğin Fin-landiya topladığı 13 madalya-nın tamamını geleneksel ola-rak güçlü olduğu kuzey disip-lini yarışmalarından kazanmış-tır. Benzeri şekilde Norveç al-dığı 9 madalyanın 8'ini, İsveç 8 Madalyanın 5'ini kuzey di-siplini müsabakalarından elde etmişlerdir. F.Alman Cumhu-riyeti'nin de 4 madalyasından

sının 3'ü, hem de sadece tek bir sporcu tarafından sürat pateninde kazanılmıştır.

Buna mukabil -tek madal-yalı Yugoslavya'yı ayrı tutar-sak- madalya kazanan üç sosyalist ülkenin de madalya-ları farklı bir dağılım göster-mektedir. Sovyetler Birliği, sporcuları alp disiplini dışın-da -kuzey disiplininde 6, ar-tistik patinajda 5, sürat pate-

	1968	1972	1976	1980	1984	Toplam
SSCB	13	17	26	22	25	103
ADC	5	14	18	23	24	84
Norveç	14	13	6	9	9	51
Finlandiya	6	4	7	9	13	39
İsveç	8	4	2	4	8	26
FAC	7	5	11	5	4	32
ABD	7	9	9	12	8	45
İtalya	4	5	4	2	2	17
Avusturya	13	6	6	7	1	33
Fransa	9	3	1	1	3	17
İsviçre	4	10	5	4	5	28

linlerine dağılımı şöyledir:

- Kuzey disiplini, 14 yarış-ma
  - Alp disiplini, 66 yarışma
  - Artistik patinaj, 4 yarışma
  - Sürat patinajı, 9 yarışma
  - Bobsled, 2 yarışma
  - Kızak, 3 yarışma
  - Buz hokeyi, 1 yarışma
- Ülkelerin aldıkları madalya-ların bu spor dallarına dağılımı incelendiğinde çok ilginç bir durum ortaya çıkmaktadır. Kapitalist ülkelerin aldıkları madalyalar onların herbirinin kendi ihtisas sahası kabul edi-len spor disiplinlerinde to-planmakta, buna karşılık sosya-list ülkelerin hemen her spor

3'ü kuzey disiplininin gel-miştir. Bu ülkelerin geriye ka-lan madalyalarının dağılımı i-se şöyledir: Norveç sürat pa-teninden 1, İsveç sürat patan-tinden 2 ve buz hokeyinden 1, F.A.C kızaktan 1, İsveç 7 spor disiplininden 3'ünde ma-dalya alan tek kapitalist ülke-dir. Diğerleri ya tek bir branş-tan yada 7 branşın sadece iki-sinde madalya alabilmektedir. Olimpiyatların "ünlü" ABD'si, aldığı 8 madalyadan 5'ini alp disiplininin, 3'ünü ise artistik patinajdan elde etmiştir. Yine İsveç 5 madalyanın 4'ünü, Fransa ise 3 madalyanın hep-sini alp disiplininin kazanmış-lardır. Kanada'nın 4 madalya-

ninde 9, bobsledde 1, kızakta 3 ve hokeyde 1 madalya kaza-narak- 7 disiplinin 6'sında da ilk üçe girmeyi başarmışlardır. Benzer şekilde Alman Demok-ratik Cumhuriyeti (ADC)spor-cularının aldıkları madalyalar 5 spor branşına dağılmaktadır. Nihayet Çekoslovakya'nın ka-zandığı 6 mütevazı madalya dahi 4 spor disiplininden gel-miştir.

Bu olgu, madalyaların spor disiplinine dağılmasında sosya-list ülkelerle kapitalist ülkeler arasında ortaya çıkan bu fark neye delalet etmektedir? So-runun cevabı kendiliğinden bellidir. Demek ki, sosyalist ül-

kelerde amatör sporun yaygınlaşması adufe bırakılmamak-ta, her spor disiplinin kitleler içinde gelişebilmesinin imkan-ları bilinçli bir şekilde yaratıl-maktadır. Böyle olduğu, yani her spor disiplini gelişmesini mümkün kılacak verimli ve yaygın bir kitle tabanı bulaca-ğı için de, her branşta dünya çapında sporcular çıkması ih-timali çok daha artmaktadır. Sovyet ve Demokratik Alman sporcularının büyük çoğunlu-ğunun katıldıkları yarışmalar-da ilk 8 arasında yer alanla-rı da bu gerçeğin bir diğer ka-nıtıdır. Bir örnek verecek ol-lursak, ilk 8 içinde yer alan her ABD sporcusuna karşılık 3-4 Sovyet sporcusu düşmek-tedir.

Sarajevo oyunlarından son-ra kimi "batılı" çevreler sosya-list ülkelerin özellikle de SSCB'nin gerilemekte olduk-larını iddia etmişlerdir. Ger-çekten de Sovyet sporcuları geleneksel olarak en güçlü ol-dukları kuzey disiplininde es-ki olimpiyatlardaki başarıları-nı tekrarlayamamışlardır. Ay-nı durum ADC'li sporcular i-çin de söz konusudur. Yine artistik patinajda ABD'nin sıç-rama yapması, İngiliz dans çiftinin göz kamaştırıcı başa-rısı, Sovyetlerin geleneksel üst-lünlüğünün son bulduğu sek-linde yorumlanmıştır. Oysa bu olgular bir bütünü parça-larıdır ve oyunların genel değerlendirmesi, sosyalist ülke-lerde bir gerileme değil ak-sine ilerleme olduğunu göster-mektedir. "Batılı" yorumcu-ların anlayamadıkları hayatın düpedüz bir çizgi çizmediği-dir. Nitekim sosyalist ülke spor-cuları bazı branşlarda madal-ya bakımından gelişme göste-rirken -ki ilk 8'e girmekte sözkonusu değildir bu gerile-me- diğer bazı disiplinlerde de sıçramalar yapmışlardır. Yukarıda verdiğimiz ve son 5 kış olimpiyatlarında toplam madalya dağılımındaki geliş-meleri gösteren tablo, "batılı" çevrelerin kamuoyunu nasıl yanıltmayı hedeflediklerinin çarpıcı bir örneğidir.

Newroz

Danimarka'da Coşkuyla Kutlandı

Kürt halkının ulusal bayramı NEWROZ bu yıl da yurt dışında çeşitli ülkelerde yapılan toplantılarla kutlandı. F.Almanya'da Berlin, Münih, Frankfurt, Hamburg, Duisburg gibi belli başlı merkezlerde Kürdistanlı örgütlerce düzenlenen salon toplantılarına kalabalık bir Kürdistanlı, yerli ve yabancı emekçi topluluğu katıldı.

Bu yıl NEWROZ Danimarka'da 4 Mart'ta Türkiyeli Göçmen İşçiler Birliği (TGİB) tarafından düzenlenen büyük bir salon toplantısı ile kutlandı.

Kürt ulusunun yüzlerce yıllık direniş ve mücadelesini simgeleyen NEWROZ'a, 1200'ün üstünde, Kürt, Türk ve diğer milliyetlerden göçmen işçiler ve Danimarka'lılar katıldılar.

Kürt ulusunun, birlik, dostluk ve mücadele gününde, Türkiye, Danimarka ve tüm dünya halkları çağdışı soykırımına karşı karşıya bulunan Kürt ulusu ile dayanışmaya çağrıldı.

Geceye katılan Kürt ozan-

larının yanında, TGİB tiyatro grubu NEWROZ'u anlatan bir pandomim sundu. İsveç'ten çağrılı olarak geceye katılan GOVEND folklor ekibi Diyarbakır ve Bitlis yörelerinden Kürt halk oyunları sundular. TGİB müzik ve folklor gruplarının sundukları programlar coşkuyla karşılandı. Almanya'dan Ozan Ali Mahir'in de Türkçe türküler ve şairler sunduğu gecede, çeşitli parti ve demokratik kuruluşlardan gelen mesajlar okundu.

Olgunluğu, düzeni ve disiplini ile gece, katılanların takdirleri ile karşılandı. 1 Mayıs 1983'te kurulan Türkiyeli Göçmen İşçiler Birliği (TGİB) kısa sürede üye sayısını 150'ye çıkarmış ve ilk olağan genel kurulunu 28 Ocak 1984'de yapmıştı.

Çalışmaları ile Türk ve Kürt göçmen işçilerinin ve Danimarka demokratik kamuoyunun geniş güvenini ve desteğini sağlayan TGİB, Danimarka'da kitlesel bir demokratik kitle örgütü olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

Barış Çöreği

baştarafı s.8'de
ceksin Cevriye! Martin de susacak!" dedi.

Çok geçmedi yukardan ses geldi:

"Kim var aşağıda?"
"Adını söyle!" dedi ninem.

"Ben Cevriye'yim!" dedim,
"Yabancı kız..."

"Ne istiyorsun?"
"Dilenci olmadığımı, bir şey istemediğimi söyle!"

Söyledim ninemin dediklerini.

"Martin'in bütün gün, gece bizde kalacağını söyle. Ancak güzel bir sofraya hazırlar, bizi ve Martin'in öteki arkadaşlarını çağırırsa o zaman geleceğini söyle..."

Söyledim bir bir.
"Ah so! Şimdi bana grev mi yapıyorsunuz?"

"Grevi büyüünce yapacağımızı söyle..."

Söyledim bunu da.
"Haydin şimdi gidelim!" dedi ninem. Önümüzden yürüdü. Biz de onun arkasından yürüdük. Yürüdük tıptı tıptı. Önümüzden sanki eski bir masanın haksızlıklara başkaldıran kurdu yürüyordu. Çok geçmedi, eve geldik. Bütün gün oturduk Martin'le. Yeniden muzlu süt içtik. Almanya'da bu sütlerden çok vardı.

Akşam geç vakit Martin'in annesi babası geldiler, Martin'i istediler, ama ninem vermedi: "Siz bu işte cezasınız! Martin'i de, Cevriye'yi de çok üzdünüz! Dediklerimi yapın, verelim!" dedi.

"Ciddi mi söylüyorsunuz? Böyle şey olur mu?"

"Ciddi söylüyoruz, olur..." dedi ninem.

Karı koca birbirlerinin yüzüne bakıp kaldılar. Martin'in annesi, "Haydi polise bari gidelim!" dedi. Babası güldü: "Korkarım polis bizi haksız çıkarır!" dedi. Böylece Martin'i vermedik. O gece bizde yattı.

Ertesi gün cumartesiydi. Annesi, ninemin dediklerini yapmış, masayı donatmış, karı koca bizi çağırmaya geldiler.

Ninem, ağzında akide şekeri var gibi şakır şukur gülüyor, başarısına seviniyordu. Annem babam, ablam, abim kalktık. Ninem, "Ben kalayım, siz gidin..." diyecek oldu. Martin'in babası, annesi, "Yoo olmaz, birlikte gideceğiz!" dediler. Kalkıp hep birlikte yürüdük. Oyun yerinin kıyısından geçerken, Yugoslav arkadaşlardan da birer tane aldık, çıktık Martingil'in evine.

Gerçekten de güzel bir masa hazırlamışlardı, çok beğendik. Elmalı, çikilotalı pastalar,

Dayanışma için Hollanda'da düzenlenen miting

Tutuklularla Dayanışma İçin Açlık Grevi

baştarafı s. 1'de

tik ve ilerici kamuoyunun dayanışması büyük boyuttaydı.

Avusturya basını tarafından da büyük yer verilen eylem süresince, imza toplandı. Bildiriler dağıtıldı. Türkiye üzerine bilgiler verildi. Ayrıca Kenan Evren'e gönderilmek üzere kartlar dağıtıldı.

HOLLANDA'DA

Yine, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ında faşizmin vahşice baskı ve işkencelerini protesto etmek, Diyarbakır ve Mamak'ta sürdürülen açlık grevleriyle dayanışmayı yükseletmek, cezaevlerinde politik tutuklulara yapılan her türden baskıyı ve yasakları Hollanda kamuoyuna duyurmak için, 21 Mart 1984 günü Türkiye ve T. Kürdistanlı demokratik örgütler Hollanda'nın Den Haag şehrinde parlamentonun önünde bir miting düzenlediler. Mitinge Hollanda parlamentosundan 4 milletvekili de katıldı. Milletvekilleri ile yapılan görüşmede Türk faşist cuntasının ve onun kuklası Özal hükümetinin, Türkiye ve Türkiye Kürdistanında yaptığı uygulamalarla ne kadar anti-demokratik ve işçi-emekçi düşmanı olduğu, dışa yönelik

HORST'TA TÜRK-ALMAN

baştarafı s.5'de

manlıkların üretildiği ve sömürü sisteminin yarınlar için umut vermeyeceği dile getirildi. İşçilerin haklarına sahip çıkması gereğini vurgulayan bu konuşmadan sonra, Duisburg İşçi Kültür Derneği'nden bir arkadaş, geriye dönüşü özendirme yasasının ayrıntılarını açıkladı.

Konuya değgin soruları olan emekçilerimizi yanıtlayan

arkadaşın açıklamalarından sonra, kemeçe eşliğinde Laz Ekibi salonu dolduran emekçilerimizin beğenisini kazandı.

Türk mutfağının da sergilendiği dostluk gününde, O.Mahir de gurbet türkülerinden bir demet sundu. Hep bir ağızdan türküler söylendi. Birlikte halay çekildi. Gecenin bitiminde konuklar hoşnutluk içinde salondan ayrıldılar.

BU SENE DE UZ FESTTE BİRLİKTEYİZ

Alman Komünist Partisi'nin gazetesi UNSERE ZEIT'in HALK FESTİVALİ
25-27 Mayıs 1984
Wedau Stadyumu-Duisburg

İSVİÇRE ZÜRİH KANTONUNDA

ALR

TÜRKÇE VE KÜRTÇE YAYIN

Her Salı Saat 20.30 ile 21.00 arası
Dinle, dinlet, mektup yaz, isteklerini ilet.

Adres: ALR Türkçe yayını

Postfach 477

8032 Zürih

Dayanışma

YAZIŞMA ADRESİ: Postfach: 10 16 34, 4100 Duisburg 1 - F.Almanya, BAKA HESABI: Sparkasse Dinslaken, Konto-Nr: 833731, BLZ: 352 510 00

ŞAHİNKAYA TELAŞI

baştarafı s. 1'de

bildirdiğinden basın toplantısına razı olmadı. Bildirildiğine göre Şahinkaya herkesin olayı bildiğini düşünmekte ve başı eğik dolmaktadır. Gelen haberlere göre subaylar arasında da olay tepkilere neden olmaktadır.

"BULGARİSTAN'DA ...

baştarafı s. 6'da

Daha sonra bir Türk ailesini evinde ziyaret ettik. Burası bir bahçe içerisinde iki katlı büyükçe bir binaydı. Karı-koca yer fıstığı, tütün vb. yetiştiren bir tarım kooperatifinde çalışıyorlar. Bu yıl da %30 fazla ürün almışlar. Fazla ürünün gelirini kooperatif üyeleri kendi aralarında pay etmişler. Çaylı, pastalı ikramdan sonra Türk ailesinin yanından ayrılıp köyü gezmeye devam ettik.

Köy kahvesindeki öğle yemeği çok neşeli bir hava içerisinde geçti. Yemekte köyün bayan parti sekreteri, öğretmen Rosita Hristova da var. Bize, köyde 300 kadar parti üyesi olduğunu, üyelerin %25'ini de Türklerin oluşturduğunu söyledi. Bulgaristan'da kadınlar oldukça faal. Bize anlatıklarına göre, Bulgaristan'da kadınlar kurtuluşlarını elde etmişler, sıra erkeklerle gelmiş.

Geri dönüş zamanımız geldiğinde, henüz yeni tanıştığımız bu insanların sıcak ilgisi ve gösterdikleri dostluğa teşekkür edip, bir daha görüşmek umuduyla oradan ayrıldık.

ÖZÜR

Yerimizin darlığı nedeniyle İŞÇİNİN SÖZLÜĞÜ ve SÖYLEŞİ sütunlarını bu sayımızda yayınlamadık, yazarlarından ve okurlarımızdan özür diliyoruz.

BİR TÜRKMEN...

baştarafı s. 8'de

man Aydemir'in kişiliğinde Türkiye aydınlarının yanılgılarını da yansıtan yazar sınıf mücadelesinde aydınların rolüne de doğru bir yaklaşım getiriyor. Ayrıca kitabın "işçi sınıfının uluslararası dayanışması" evrensel ilkesinin önemli grev boylarında hep birlikte halay çeken Yunan, İspanyol, İtalyan, Portekiz, Türk ve pek çok ülkeden insanların ortak sesi ve mücadelelerinde güzel bir anlatımla sunuyor.

Fakir Baykurt'un yeni kitabı "Yüksek Fırınlar"ı okunuz.

35 SAATLİK İŞ HAFTASI MÜCADELESİ

baştarafı s. 1'de

çalışma saatinin 35 saate düşürülmesi konusunda katı bir tutum takınmaları nedeni ile kesildi.

35 saatlik iş haftası mücadelesi yoğun bir biçimde sürerken, bu mücadelenin bir parçası olan "Fazla Mesaiye Hayır!" kampanyası da başarı ile yürütülüyor. Mandern-Hunsrück'deki Bilsstein işçilerinin fazla mesaiye kararlılıkla karşı çıkmaları sonucu 100 yeni işçi işe alındı. Yine Stuttgart yakınlarındaki Leinfeld'deki Bosh firması işçilerinin kararlı direnişleri sonucu firma 200 yeni işçiyi işe almak zorunda kaldı. Gladbeck'deki Siemens, Bremen'deki Klöckner-Hütte, Wetzlar'daki Buderus AG ve Berlin'deki Daimler-Benz firması işyeri temsilcileri de büyük bölümü ile fazla mesaiye hayır diyorlar, işyerlerine yeni işçilerin alınmasını sağlamış oldu. 35 saatlik iş haftası mücadelesi önümüz ay içinde yerli ve yabancı işçilerin birlikte mücadelesi ile başarılar katederken

BELÇİKA'DA YABANCI

baştarafı s. 1'de

DÜŞMANI YASA...

Muhalefet partileri olan KomünistPartisi,SosyalistParti ve Ekolojistler (çevre korumacılar) yabancı düşmanı yeni yasaya karşı çıkarak, yabancılara desteklediler.

Oylamada 18 çekimser oy veren aşırı sağcı parti ise, yasanın Belçika'daki yabancılara bir an evvel ülkesine "kovalamakta" yetersiz olduğu, daha sert önlemler alınması gerekti-

Yayınımızda belirttiğimiz üzere Şahinkaya kumandanlığı sırasında Hava Kuvvetleri inşaatlarında Kale Bodur seramikleri kullanıldığını emretmişti. Yeni Hava Kuvvetleri Komutanı, Halil Sözer GERÇEK Gazetesinin yayınından sonra bir genelge yayımlayarak Hava Kuvvetleri inşaatlarında Kale Bodur seramiklerinin kullanılmasını yasakladı. Bunun yerine Sümerbank'a ait Söğüt seramiklerinin kullanılmasını istedi.

GERÇEK gazetesinin halk arasında yarattığı yankıları da, TSİP militanları, sempatanları ve dostları aracılığıyla öğrenmek mümkün olmaktadır. Örneğin hastanelerde doktorlar, hemşireler "KALE BODUR-SERAMİK BUDUR" reklam spotunu değiştirerek, "KALE BODUR, ŞAHİNKAYA BUDUR" şeklinde söylemekte. Bazı okullarda lise müdürleri öğretmenleri toplayarak gazeteyi göstermekte, zabıt tutturmakta ve ilgili mercilere haber vermektedir. Kahvelerin başlıca fiskos konusu Şahinkaya olmuştur.

NAZİ

İŞBİRLİKÇİSİ: FLICK

baştarafı s.6'da

larını unutmaz. F.Alman ve Avusturya'da aranan Nazi subayı Skorzeny'yi Franko İspanya'sındaki Mercedes araba firmasının başına getirir. Yine eski Nazi'lerden ve Çekoslovakya işgali sırasında el konulan firmaların başına getirilen Schleyer'i tekelinin genel müdürü yapar.

Soğuk savaşla birlikte Flick yeni bir atak daha yapar. Amerikalılar bu "önemli adamı" affederler. Flick NATO için tank üretimine başlar. Savaş, savaş hazırlığı, savaşın para kazanmak: Bütün bunlardan zaten en iyi Flick anlardı.

Bu Flick isminin yeniden basında ortaya çıkmasına kadar devam etti. Yeniden ortalığı ağır ve bir pis koku sardı. Onun mirasına bu kez "ekonomi çıkarlar" adına Federal Maliye BakanıMatthöfer sahip çıkar. Matthöfer Flick tekeline 200 milyon DM'lik vergi indirimini sağlar. Daha sonra Flick tekeli milyarlarca Mark değerinde hisse senedi satar ve yine "ekonomik çıkarlar" adına 450 milyon DM'lik bir vergi indirimi cebe indirir. Fakat Cumhuriyet savcılığı Flick tekelinin belgelerine el koyunca bir mucize daha açığa çıkar: Federal Maliye Bakanı Graf Lamsdorf partisi FDP için Flick tekeline 150.000 DM "yardım" almış. 450 milyona karşılık 150 bin! Flick tekeli bu alış-verişten tam yüzde 3000 kar etmiş! İşte "hür" ve "demokrasi ağı" Batı'da milyarlar cebe böyle indirilir.

baştarafı s. 2'de; ABES VE GERÇEK

çetesinin tüm insanlık suçlarının bir tekini bile örtbas edemez.

Evrenimizde kalıcı bir mücadele için yılmadan mücadele sürdüren ve bu nedenle tüm dünya halklarının haklı sevgi ve saygısını kazanmış olan Sovyetler Birliği'ne kara çalmaya çalışmak ise abesle iştigalden başka bir şey değildir. Böyle olduğuna, Alman emekçilerinin de nükleer savaş tehlikesine karşı yürüttüğü yığinsal mücadeleler gösteriyor.

25 MART YETER Mİ?

baştarafı s. 1'de

Umarız ki, üç küsur senedir "bekleyiş" halinde olan bazı siyasi hareketler bu seçimlerin sonuçlarından biraz ders çıkarırlar ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, gene üç senedir ısrarla vurguladığı, Türkiye topraklarında güçlerimizi birleştirme önerilerine kulak verirler.

25 Mart seçimleri bunun için yeterli olur mu?

GÖÇMEN İŞÇİLER VE EDEBİYATÇILARIMIZ

Eş ve çocuklarıyla birlikte 4 milyonu aşkın Türkiye'liyi ilgilendiren göçmen işçilik olgusunun Türkiye sanat ve kültürüne etkisi üzerine etki yapmaması mümkün değildi. Özellikle iki ayrı kültürün, ahlâk anlayışının çatışmasını dile getiren bu etki, şimdiye dek daha çok madalyonun birinci tarafında (yurtdışında) ortaya çıktı. Çeşitli nedenlerle yurtdışına göçen Türkiye'li yazarlar, sanatçılar göçmen işçilerini yaşantılarını, adeta bir "zaman makinesiyle" içine atıldıkları bu yeni toplumla çelişkilerini, uyumsuzluklarını dile getirdiler. Bunlara bir de Türkiye'li sanatçıların kısa süreli yurtdışı gözlemlerini anlatan eserleriyle, sanatçı kişilikleri hemen bütünüyle göçmen işçilik olgusu içinde şekillenmiş "göçmen yazarlarımızın" eserleri eklenince bu alanda karikatürüyle, hikayesiyle, şiiriyle, romanıyla bir hayli sanat ürünü birikti.

Şimdi ise batı ülkelerinde ekonomik krizin derinleşmesi, işsizliğin yaygınlaşması nedenleriyle "kesin dönüş" olgusu gündeme gelmiş durumda. Türkiye'li işçiler günden güne büyük sayılarda geriye dönüyorlar. Bu geriye dönüş olgusunun madalyonun öbür tarafında (Türkiye'de) sanat ve kültür yaşamı üzerinde etkilerinin gündeme getirecek. Bu kez de özellikle göçmen işçi çocuklarının, kendi ülkelerinde toplumla uyumsuzlukları Türkiye'li yazarlara, sanatçılara konu olmaya devam edecek.

Gazetemizin kültür ve sanat konularına ayırdığımız bu sayfasında göçmen işçilik olgusunun Türkiye sanat ve kültürüne etkisi üzerine yaptığı etkileri olanaklarımız ölçüsünde ele almaya çalışacağız. Bu sayfamızda Türkiye'de özellikle köy yaşamını anlatan romanlarıyla ün yapmış, büyük okuyucu kitlesine sahip bir yazarımızın FAKİR BAYKURT'un yurtdışında yazdığı bir romanı tanıtıyor ve almanca-türkçe iki dilden yayınlanmış eserinden küçük bir hikayesini sunuyoruz.

FAKİR BAYKURT

Bir Türkmen Köyünden
Alman İşçi Sınıfına

YÜKSEK FIRINLAR

Fakir Baykurt'un yeni romanını "Yüksek Fırınlar". Yüksek Fırınlar F.Almanya'da yaşayan sayıları milyonları bulan Türkiyeli göçmen işçilerin yaşantılarından kesitler sunan, yabancı bir ülkede yaşamak ve çalışmak zorunda bırakılan işçilerimizin buradaki yaşantılarını, özelemlerini, düşüncelerini, psikolojik durumlarını, yabancı bir toplumda kendilerine çok yabancı bir sosyal yapı içindeki yaşam mücadelesini, çarpışmalarını anlatıyor. Fakir Baykurt, deneyimli bir yazar gözlemleriyle onların iç dünyalarına, Anadolu insanının kültürel tüm sorunlarına inebiliyor.

Bu romanında da Fakir Baykurt IRAZCA ANA, ULUGUŞ NİNE, KIR ABBAS gibi kendi romanlarında ölümsüzleşen tiplerine bir yenisini ekliyor: Koca İbrahim'in (Almanların deyşiyle Abraham) kişiliğinde Anadolu insanlarının yaban eldeki ümutlarını ve özlemlerini kader ve tasalarını başarılı bir biçimde sunuyor. Koca İbrahim yurdunu terk ederek yabancı bir ülkede çalışmaya gelen tüm işçilerin özlemlerine tercüman. Anadolu'nun bir köyünde yaşayan bir Türkmen, Koca İbrahim. Askerliğini çavuş olarak tamamlamış ve şoför olmuş. Tek tutkusu bir traktör sahibi olmaktır. Traktöresahipliğin yolunun Almanya'ya gelip bir kaç yıl çalışmaktan geçtiğini kavramıştır. Bunun için her engeli aşacaktır Koca İbrahim. Almanların resmen işçi alımını durdurduğu bir dönemde naylon bir kooperatif yoluyla (köyün

öğretmeni bu işe ön ayak olmuştur.) Koca İbrahim resmi makamlara rüşvette vererek yurtdışına işçi olarak çıkmayı başarır. Amacı bir traktör parası biriktirip dönmektir. Avrupa'ya çalışmaya gelen tüm benzerleri gibi Koca İbrahim'de geri dönüşü bir türlü gerçekleştiremez. Ha bu yıl, ha gelecek yıl diyerek 10 yılı tamamlar Almanya'nın Ruhr havzasında 1800 derecelik yüksek fırınların karşısında.

F.Baykurt'un eserine Koca İbrahim'in romanı denilebilir. Ancak Koca İbrahim'in yaşantısında iki toplumun tüm ağırt edici özellikleri çarpıcı bir şekilde anlatılır. Koca İbrahim köyünde genç yaşta evlendirilmiş, askere gitmiştir. Karısı vereme, o askerde iken yakalanmış ve o askerde iken de ölmüştür. Feodal gelenekler Koca İbrahim'in baldızı ile

evlenmeye zorlamıştır. Yeni karısını yurtta bırakarak Almanya'ya gelen Koca İbrahim kendisine gelen bir mektupla karısının kendisini aldattığını öğrenmiş ve karısını boşamıştır.

Fakir Baykurt'un "Yüksek Fırınlar"ı onun tüm diğer eserleri gibi akıcıdır ve okuyanın elinden bırakmak istemediği bir kitaptır. Ancak yalnız bundan ibaret değildir. Aynı zamanda öğretici, bilimsel doğruların altını çizici yanları vardır. F.Alman tekellerinin, -ki bunların başında Krupp, Mannesman, Thyssen gelmektedir- faşizm Almanya'sında Hitlerle nasıl işbirliği yaptığını, faşizmin başta tekelleri sermayeden nasıl destek aldığını altını bir kez daha elde edilen ayrıntılı bilgilerle çizerek sergilemektedir. Öğretmen Os-

devamı 7. sayfa

IRAZCA'NIN DİRLİĞİ
KARA AHMET DESTANI
(1978 Orhan Kemal Roman Ödülü)
ONUNCU KÖY
KAPLUMBAGALAR
AMERIKAN SARGISI
TIRPAN (1970 TRT, 1971 TDK Ödülleri)
EFKAR TEPEŞİ
KEREM İLE ASLI
EFENDİLİK SAVAŞI
ÇİLLİ-KARIN AGRISI-
CÜCE (üç kitap bir arada)
ANADOLU GARAJI
ON BİNLERCE KAGNI
CAN PARASI (1974 Sait Faik Ödülü)
KÖYGÖCÜREN
İÇERDEKİ OĞUL
KEKLİK
SINIRDAKİ ÖLÜ (1970 TRT Hikâye Başarı Ödülü)
ŞAMAR OĞLANLARI
ŞAKARCA
YAYLA
KALEKALE
YANDIM ALI
TOPAL ARKADAŞ
SARI KÖPEK
GECE VARDIYASI
BARİŞ ÇÖREĞİ
YÜKSEK FIRINLAR

Bir Hikaye

Fakir Baykurt

Barış Çöreği

Adım Cevriye, ama daha büyümedim. Türkiye'den geldik, Essen'de oturuyoruz. Bir sürü arkadaşım var; Almanı, Yunanı, Yugoslavı, bir dünya çocuğuz. Hemen yakınımızda yapılan yeni konutların ortasındaki oyun yerine doluyoruz. Biz eski evlerin çocukları, onlar on üç, on dört katlı yeni apartmanların çocukları. Başlangıçta bizi aralarına almak istemediler. Şimdi alıştık.

Ben en çok Martin'i seviyorum. İyi bir Alman. "Cev-

riye gel!..." diyor, elimden tutup kaydırırlar çıkıyor. Birlikte kayıyoruz, hoş oluyor. Salıncıklarda sallanmak da hoş. Atlar, atlı karıncalar var, bayılıyor. Sonra geçip kum havuzunda atlıyoruz. "Yorulduk, yeter artık!" diyorum, Martin darılıyor. Elinden tutup, "Haydi sizin oyundan oynayalım!" diyor. Bizim evcilik oyunundan demek istiyor.

Gidip bizim mahalleden çıkıntı tuğlalar, tahta kesintileri topluyoruz. Tenha bir yeri ev

gibi çeviriyoruz. Şurası salon. Burası konuk odası. Şurası mutfak. Burası yatak odamız. Yatak yastık hazırlayıp yatıyoruz. Ben anne oluyorum, o da baba. Bezden üç tane bebek yaptım, ama Martin'le anlaşamıyoruz. İlle de bir tane olsun diye diyor. Peki ama olmuşlar! Ne yapalım bunları, atalım mı?

Bebeklerimize kırmızı Türk kumaşlarından giysiler dikiyorum. Uzun ninniler söylüyorum. Sonra kendimiz de uyuyoruz. Uyanıp temizlik ve kahvaltı yapıyoruz. Kalkıp biraz da gezmemiz gerekmez mi? Martin'le bize gidiyoruz. Annem muzlu sit veriyor. Martin'i çok seviyor: "Bu böyle ne güzel oğlan, sarı saçlı, bilye gözleri!" diye okuyor.

Ninem de bizimle oturuyor. Onun masallarını Martin'e çeviriyorum, bayılıyor. Bizden ayrılmak istemiyor. Onun ninesi Dormund'daymış. Ara sıra gelip yarım gün kalırmış, ama görmedim.

Bir gün Martin beni çağırdı: "Haydi Cevriye bize gidelim. Bizim ev değişik. Bizim ev yeni. Bizim evin asansörü var..." dedi.

Buna çok sevindim. Sevinçimden uçacaktım. Hemen koşu koşu gidip o yüksek apartmanlardan birinin kapısına vardık. Martin zile bastı. Çaldı uzun uzun. Yukarıdan bir ses geldi:

"Martin, sen misin?"
"Benim anneciğim..."
Kapıyla ev arasında ses duzen vardı demek. Bunu ilk görüyordum. Kapıyı açmadan denetliyorlardı, zili çalan kim, gelen neci?

"Gelmek mi istiyorsun yu-karı?"
"Gelmek istiyorum anneciğim. Yanımda arkadaşım var."
"Kim arkadaşın, yabancı mı?"
"Yabancı anneciğim, ama arkadaşım..."

belki de öleceğim. Martin de kıpkırmızı kesildi. Dudakları titreyip duruyordu, neredeyse ağlayacaktı. Hemen kendimi toparladım. Martin'in elinden tuttum: "Bize gidelim..." dedim usulca. "Ne olur Martin, hemen bize gidelim..." Çektim elinden. Sersem sepet yürüdük. Merdivenlerden ölü gibi çıktık.

Annem arka avluda giysi yıkıyordu. Ninem sedirde hırka öriyordu. Kedimiz cancan da dizlerinin dibine yatmıştı. Ablamla abim okuldan gelmemişlerdi daha. Babam demirdökümde işteydi. Hiç konuşmadan sedire oturduk. Ninem hemen, "Sizde bir acayiplik var! Ne olduysa çabuk anlat Cevriye!" dedi. "Biri size kötülük mü yaptı? Söyle çabuk, bir şey mi var?"

"Var..." dedim usulca. "Ne var?"

Olanı biteni anlattım. O zaman Martin ağlamaya başladı. Hıçkırıkla hıçkırık ağladı. "Ağlama Martin, sus bitte!" dedim. "Annem haklı. Daha bizi tanımıyor. Bizi hırsız sanıyor. Biliyorsun yabancılar içinde de tek tük hırsızlar çıkıyor..." dedim. Martin'i bir türlü susturamadım. Hep ağladı, ağladı. Onu yalnız bırakırmıyım, tuttum ben de ağladım.

Ninem birden haykırdı: "Hayır olamaz! Eğer bir çocuk arkadaşını götürmüyorsa o eve bizim evimiz diyemez. Çok yanlış bu Alman'ın yaptığı!"

Annem giysi yıkamayı bırakıp geldi. Olanı biteni ona da anlattık. Dinledi dinledi, sustu kaldı.

Ninem, "Kalkın!" dedi bize. "Şimdi gidip Martin'in anesiyle konuşacağız!" Çekti ellerimizden, kollarımızdan. Ninem önde, biz arkada yürüdük. Oyun yerinin kıyısında hızlı hızlı geçtik. Ben de Martin'in elinden çekiyordum. Yüksek apartmanın zilini nime gösterdik, hiç çekinmeden, korkmadan bastı parmağımı: "Ben ne dersem çevireceğim, dişlerim kitlenecek, devamı 7. sayfa

DAYANIŞMA OKURLARINDAN ŞİİRLER

12 EYLÜL NOTLARI

Atalay Tunç AKTAŞ

-2-

-1-

Akşamın alacakaranlığından pat diye düşsen geceye haliyle görmez olur gözlerin. Belki aynı nedenden ötürü kara derili olana dek kara derili bunalıtlı sıcaklara bu denli bağışıklı değildi! Belki o nedenle Şili'lininde yürüyene de sokaklarında on binli yüz binli bağışıklığı yoktu henüz zama zulme faşizme!..

Ekme ve hakkın sesine her dille pus-sus ve özgürlük isteğini ölümle yanıtlayan üç senedir ülkemde halklar arası ortak düşman... Şu üç sene zarfında ortaya çıkan gerçek: "öyle pek pabuç bırakılsı gürlüğü değil faşizm denen meret"..
Nasılsa bir gün sıra bize de gelecek! Bu gerçekliğin gücüyle yarınlardan umudu yitirmemek gerek.. Gün gelecek göstereceğiz he heyy be bugünleri yoğuran sabırdır sabır sabrın sillesi ağırdır çok ağır!..

GÖRÜNTÜLERİN DENKLEMİ

ak gerdanlı nilüfer gezinir mavi bir gölde kaçırır yüreğini özlemin yetim sesi anlamam,

anladım çok uzaktır yollar eridi mi adresi özgürlüğün ne dostluğumuz mu tükendi geri dönüyor gönderdiğim mektuplar Kazım DOĞAN

SÜRGÜN SOHBETİ

Olursun toprağından çocuğundan dostundan bir bir. Nice güne aya Çıplak sevgi Ay ışığında beslenen. Kabarr sözü insanın Defne ağacı gölgesinde. Koklamak doyaya dalmı Dostların dostların arasında... Aralarından da uzakta. Taşınmak uzun soluklu yolculukta, Zeytin dalını. Korumak onuru Sıtmanın haşarattan El etmeden namerde. Barış ALAŞAFK